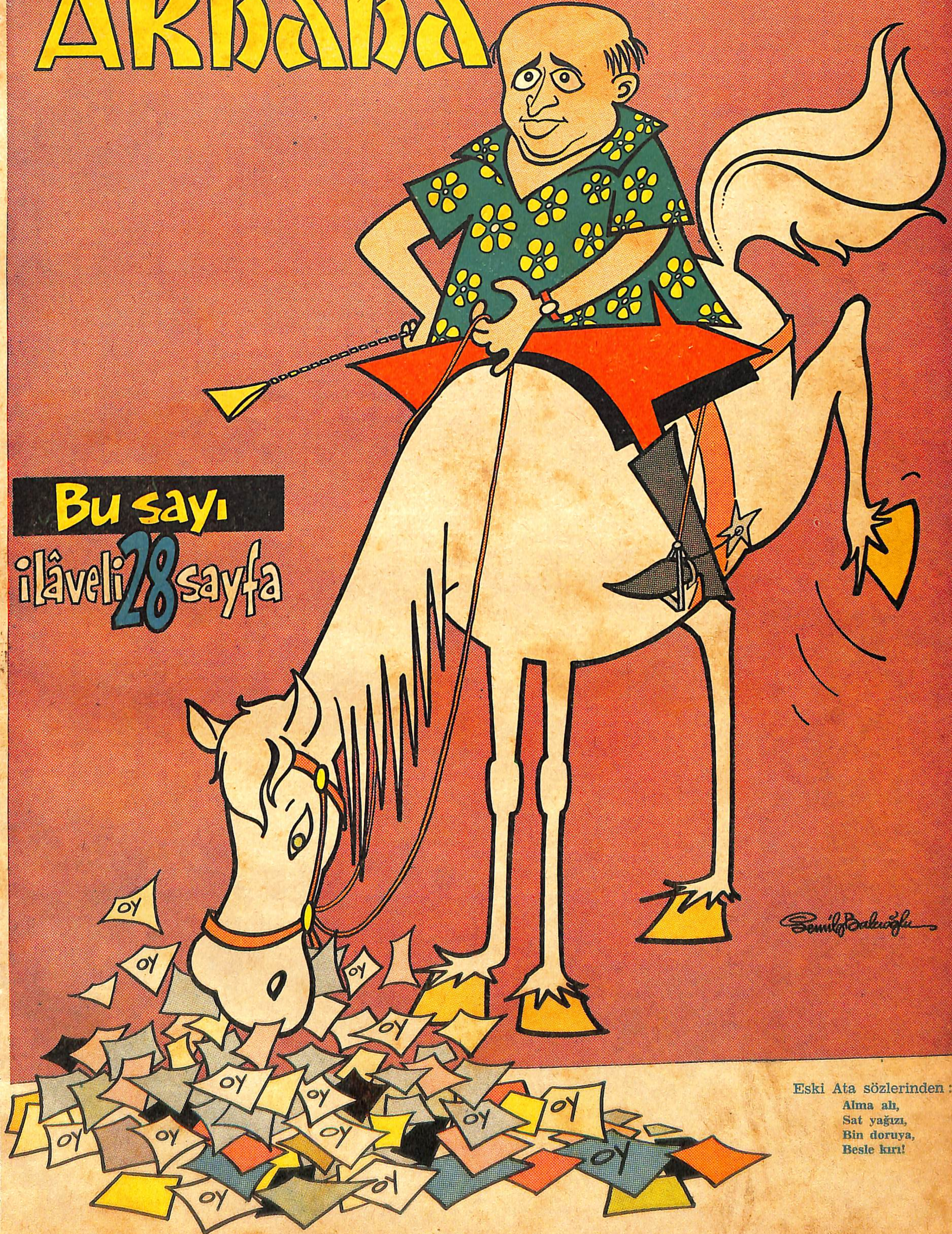
Akbaba

Eski Ata sözlerinden:
Alma alı,
Sat yağızı,
Bin doruya,
Besle kırı!

GENE

60

APARTMAN DAİRESİ

(Yeni Ajans: 4735—209)

Akbaba

Yıl: 43 Cilt: 9 Sayı: 40 ● Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ ● 29 Eylül 1965

Türkiye'nin Alın Yazısı!

ONBİR gün sonra sandıklardan çıkacak oylarda, Türkiye'nin alın yazısını okuyacağız. Vatandaş, kendi kaderini kendi eli ile çizecek bu sefer.

Bu kader, millî gelirin yüzde şu kadar artması değildir. Bu kader, millî kalkınmanın şu çapta yükselmesi değildir. Bu kaderi, ne millî eğitimde arayınız, ne millî savunmada. Bu kader, tüm vatanı, tüm milleti içine alan büyük kaderdir. Onun için, bu seçime Türkiye'nin alın yazısı diyoruz.

Kötü politikacı, vicdansız politikacı, bencil politikacı, Türkiye'nin siyasî ahlâkını, yirmi yıl içinde bozdu, çürüttü, kokuttu.

Yalan, rakam oldu.. Menfaat, proje oldu.. Çıkar, plân oldu Türkiyede!

Biz, miting meydanlarında verdiğimiz sözleri değil, meclis kürsüsünde ettiğimiz yeminleri bile unuttuk

Şu kara sakal, şu kara çarşaf, şu kara bere, Atatürk Türkiyesi'nin kara talihi ve politikacılarımızın yüz karasıdır!

Ne yediyüz yıla yaklaşan Osmanlı tarihi içinde, ne kırk yılı aşan Cumhuriyet tarihi içinde, 10 Ekim 1965 tarihinden sonra geçecek dört yıl kadar, Türkiye'yi, bütün kaderi ile avucuna alan dört yıl bulamazsınız.

Akbaba'nın bu sayfası politikanın çarpım tablosu değil. Beş kere beş yirmibeş eder demek, hepinizi benimle beraber güldürür. Ama bu beş kere beş kadar bilinen bir gerçeği, bir daha söyleyeceğim: Dünyanın ikiye bölündüğünü biliyorsunuz, değil mi?

Biz, bu ikiye bölünmüş dünyanın hürriyet yakasındayız, demokrasi yakasındayız...

İkinci Dünya Savaşı sona erdikten sonra aldığımız her rahat nefes, Atlantik Paktına girdikten sonra başlar.

Sayın İnönü'nün Stalin'e uzatmak istediği dostluk elini, nasıl parmakları tutuşarak o zebani pençesinden çektiğini hepimiz biliriz.

Ama, Paris modasını günü gününe izleyen isterik kadınlar gibi, Moskova modasını benimsemiş politika sürtükleri de bütün dünyada vardır ve Türkiye de bu dünya üzerindedir.

Bahar güneşinin toprağı ılıtmaya başladığı günleri hatırlayınız. Bir puslu havadan sıyrılmıştır dağ, taş. Her yer ışıltı içindedir. Eski takvimden bir yaprak koparırsınız. Üstünde iki kelime: Zuhur-u hâşerat!.. Artık, solucanlar, kertenkeleler, çıyanlar kovuklarından çıkmıştır...

Demokrasi güneşi de, hele 27 Mayıstan sonra, toprağı öyle tatlı ısıttı ki,

Mâr-ı sermâ dideye Rabbim güneş
göstermesin!

Diye yalvaran şairin duasını Tanrı işitmedi ve kışın uğuşturduğu sürüngenler kovuklarından çıktılar!

Şimdi, kızılların parolasını İstanbul kaldırımları üstünde okuyoruz:

Kahrolsun emperyalizm!

Emperyalist kimdir, biliyor musunuz?..

Hür Polonya'yı hoyrat ayakları altında ezen kızıl dev değil, hür Çekoslovakya'yı hantal pençesi altında inleten kızıl dev değil, hür Macaristan'ı çelik tırnakları ile didikleyen kızıl dev değil.. Hayır, hayır, bırakınız onları, bizden üç doğu ilimizi isteyen kızıl dev de değil... Amerika!

Şimdi bütün çabalar, Türkiye'yi bu Amerika dostluğundan, bu Batı birliğinden, bu Atlantik anlaşmasından, bu Nato gücünden koparmak içindir.

Bu düşmanlık, 6-7 Eylülün kaldırımlarında yeşeriyor, fışkırıyor, boy atıyor şimdi!

Sosyalist partiler, demokrasilerin hayat sigortalarıdır. İşte İngiltere... Ama, siz Lordlar Kamarasında bir gün işçi yumruklarının: «Kahrolsun Amerika» diye kalktığını gördünüz mü?

Yarın, Büyük Millet Meclisinde göreceğiz!

Alman seçimlerinde yenik düşen sol, Norveç seçimlerinde yenik düşen sol, Türkiye'de, sosyalizmi geride bırakarak meclise girme çabasındadır.

Siz bu solu, İsmet Paşa'nın solu sanmayınız. Bu sol, ortanın solu değil, solun sağıdır. Mürteci sol!

Rusya'nın bugünkü adı, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, değil mi?

İnsafınıza soruyorum: Bu rejime sosyalizm diyebilir misiniz?

Sosyalizm, hürriyet içinde yaşar, hürriyet içinde büyür. İnsanın zincire vurulduğu yerde, insanın fırına atıldığı yerde sosyalizm soluk alamaz!

Sayın Mehmet Ali Aybar, banka yağmacılığına, şirket yağmacılığına, yabancı sermâye yağmacılığına, toprak yağmacılığına sosyalizm diyor. Bu Moskof sosyalizmi bile değil, Kahire sosyalizmidir!

Yıldızları fethe çıkan Rusya'yı uzayda arayanlar, gözlerini biraz yere indirsinler: İkiyüz milyon ekmeksizi doyurmak için ne yapıyor bilir misiniz?.. Bizim bir yıllık bütçemize yakın altın karşılığı buğday alıyor Amerikadan!

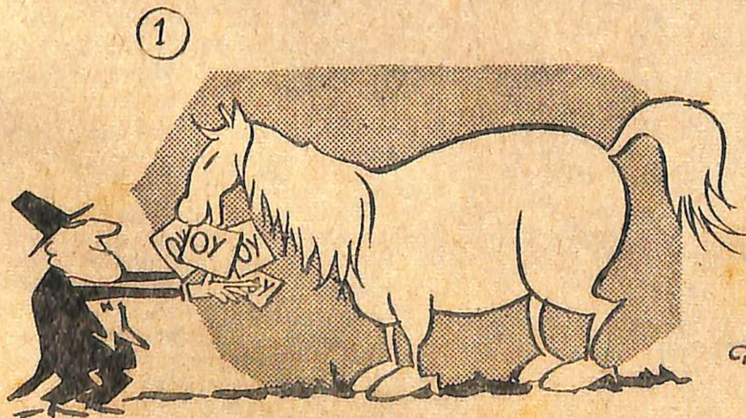
Bir bu sonucu düşününüz, bir de kızıl sosyalizmin bayrağını: Çekiç ne haldedir bilmem ama, orak, Moskova'da buğday biçmek için Amerika'da altın ekiyor!

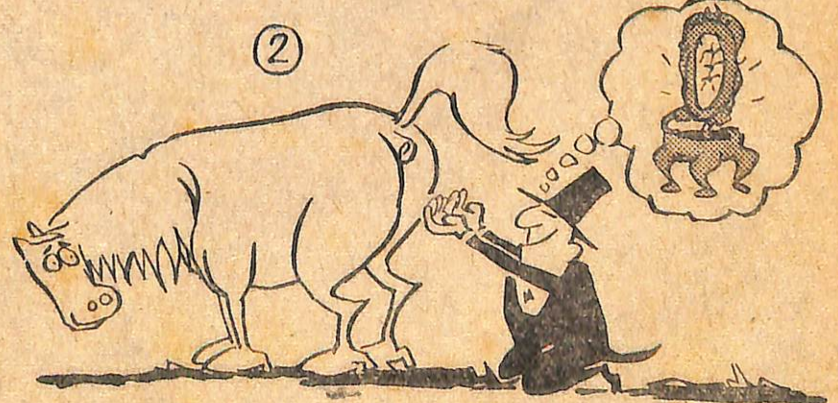
İşte uzaktan yutkunduğumuz rejimin elli yıllık mihnetten sonraki manzarası...

Onun için, 10 Ekim 1965 seçimlerine Türkiye'nin alın yazısı dedik.

İnşallah alnımızın kızıl yazısı olmaz!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Yazısız

aziz NESİN
BEN AVRUPADAYKEN...

Evet, ben Avrupadayken... Ama, dağları, ovaları aşıp, sınırları taşıp, ülke ülke dolaşıp, Avrupa'dan Asya'ya ulaştım. Niyetim Hindi sindi, Çin'i maçini gezip görmektir. Şimdi Gürcistandayım, Gürcistan'ın başkenti Tiflisdeyim. Yüksek müsaadeleriniz olursa size Gürcüleri anlatacağım. (Olsa da anlatacağım, olmasa da anlatacağım!)

Gürcüler

Çok yerler gezip gördüm, çok insanlar tanıdım, ama bu Gürcüler gibisini görmedim; öyle tatlı, öyle hoş, öyle sıcak, öyle keyif ehli insanlar ki, denizler mürekkep, ormanlar kalem olsa vasıflarına yetmez. Konukseverlikte dünya rekoru biz Türklerde midir, yoksa, Gürcülerde midir, kestiremem. Ama konukseverlikte bize rakip olsa olsa ancak Gürcüler olabilir.

Hayır, hayır, «Gürcü güzeli» diye Türk masallarına geçmiş kadınlarını tanıyamadım.

Sorun bana:

— Gürcistan nasıl bir yerdir? Söyleyim size:

— Gürcistan büyüüüük bir tavandır!

Neden mi? Anlatayım.

İçki ile pek başım hoş değildir. Ama Gürcistan'a gidip de içmemek olmaz. İnsana içirmenin güzel yolunu bulmuşlar. Beş kişi, on kişi, her ne ise bir masaya oturuyorsunuz. İçlerinden biri şöyle diyor:

— Gürcistan'da gelenektir: İçki masasına oturulunca bir kişi Tamada seçilir. Şimdi biz falancayı Tamada seçtik.

Tamada, sofra başkanı demek. Tamada kadehini kaldırıyor ve başlıyor konuşmağa:

— Gürcistan'da gelenek, ilk kadeh sofrada bulunan kadın şerefine kaldırılır. Ama sofrada bir yabancı misafir bulunursa, soframızdaki kadının müsaadesi ile ilk kadeh misafirin şerefine kalkar.

Bu kadar değil, bir konuşuyor, bir konuşuyor ki... Bütün Gürcüler şair dersem, hiç abartmamış olurum. O ne ince, o ne edebî ve orijinal konuşma. Sözünü şöyle bağlıyor:

— Ve Gürcistan'da ilk kadeh dibine kadar içilir. Şerefe!

Tam bir emere-i vâki. Artık «Ben içemem!», Yok «Ülserim var!», yok bilmem ne diyemezsiniz. Kadehdekini dibine kadar içmek için başınızı tavana kaldırıyor ve bir süre tavanı seyrediyorsunuz. Çok zaman konyak içiliyor. Gürcistan kadehini dibine kadar diktiniz mi, tamam... Önce başınız, sonra dünya dönmeğe başlıyor. Kadehler yeniden doluyor. Siz, ikinci kadehi yavaş yavaş, yudum yudum içip, durumu kurtarmağa niyetlisiniz. Tamada kadehi kaldırıyor:

— Gürcistan'da gelenektir. Kadınlar şerefine kalkan kadeh dibine kadar içilir. Şimdi...

Sofrada kadın yoksa, o zaman da şöyle:

— Evdeki kadınlarımızın şerefine!

Haydi, dibine kadar içmek için kadehi dikiyor, başınızı tavana kaldırıyorsunuz.

Biraz sonra yine Tamada'nın elinde kadeh:

— Gürcistan'da gelenektir: Ev sahibi şerefine kalkan kadeh dibine kadar içilir. Şimdi bize bu güzel sofrayı hazırlayan...

Yine kadeh ağzınızda ve başınız tavanda...

Tiflis'de dört gün kaldım. Bana «Gürcistan nasıl yerdir?» diye sorarsanız, size «Gürcistan büyüüüük bir tavandır» derim. Çünkü Gürcistan'da en çok tavanları seyredilebilir.

Gürcistan'da çok içiyorlar. Ama ne var ki burunlarına değil, ağızlarına içiyorlar. Efendi efendi, tatlı tatlı içiyorlar. Tıpkı bizde olduğu gibi, içilecek, ama sarhoş olunmayacak, sarhoş olmak ayıp...

Oysa gezdiğim başka birçok yerlerde öyle değil. Sarhoş olmazlarsa ayıp! İki kadeh çekip, kütük gibi, kalıp gibi yerlere seriliyorlar. Gürcü de çok içince masanın dibine uzanıyor ama, hiç olmazsa:

— Ben sarhoş değilim. Sakın beni sarhoş sanmayın! diye mırıldanıyor.

Bizde de öyledir.

Neden bolluk?

Gürcistan zengin, toprakları verimli, bolluk... Bütün dünya nimetleri var. Öyle ki, bir Gürcü ormana dalıp topladığı meyvaları başka bir yerin pazarına götürüp satsa, bir hafta geçinir. Galiba bu bolluk, Gürcüyü keyif ehli yapmış.

Gürcülerin Naneşvili adında ünlü bir şairleri var. İçki sofrasında Naneşvili anlatıyor:

— Gürcistan neden bu kadar bolluk, biliyor musunuz? Bu konuda size herkes bir şey söyler. Ama hiçbirine inanmayın. Gürcistan'ın bu kadar bereketli olmasının asıl sebebini size anlatayım: Allah, dünyayı milletlere dağıtıyor ve her millete bir yer veriyormuş. Milletler kuyruğa girmişler. Ama Gürcü milleti kuyrukta beklemeğe dayanamaz, içmeden de duramaz. Onun için Gürcüler «Dünya dağılana kadar, gelin şurada biraz içelim!» demişler. Güzel bir yere çekilip şarabı çekmeğe başlamışlar. Üç gün mü, üç hafta mı, üç ay mı içtiklerini, ne kendileri, ne başkaları biliyor.. Tarih de bir şey yazmıyor.. Neden sonra «Bize neresi düştü, gidip bakalım» demişler. Allah'a gitmişler ki, ortada hiçbir millet kalmamış, hepsi yerlerini alıp gitmiş. Allah, Gürcülere kızıp:

— Dünya dağıtılırken neredeydiniz diye? Sormuş.

Gürcüler:

— Allahım, biz senin şerefine şarap içiyorduk, demişler.

Bu söz, Allahın hoşuna gitmiş.

— İyi ama, demiş, bütün dünyayı dağıttım, size yer kalmadı.

— Eh, ne yapalım, demek senin şerefine içenlere dünyada yer yok!

Allah:

— Durun, demiş, emekliliğim için kendime güzel bir yer ayırmıştım, orasını size vereyim!

İşte Gürcistan'ın bolluğunun ve güzelliğinin sebebi budur. Biz Allahın, emekliliği için kendisine ayırdığı topraklar üstünde yaşıyoruz.

Naneşvili ekliyor:

— Ama çok korkuyoruz, bir gün emekli olacak da kendi toprağına gelecek diye...

Ve şerefe kadehler kalkıyor.

Güzel söz!

Her Gürcü güzel sözün ustası... Tamada olsun, öbürleri olsun, kadehi ellerine aldılar mı şair kesiliyorlar. Aklımda kalanlardan birini söyleyim, sofrada altı Gürcü, bir Rus karı-koca, bir de Türk ben varım. Tamada konuşuyor:

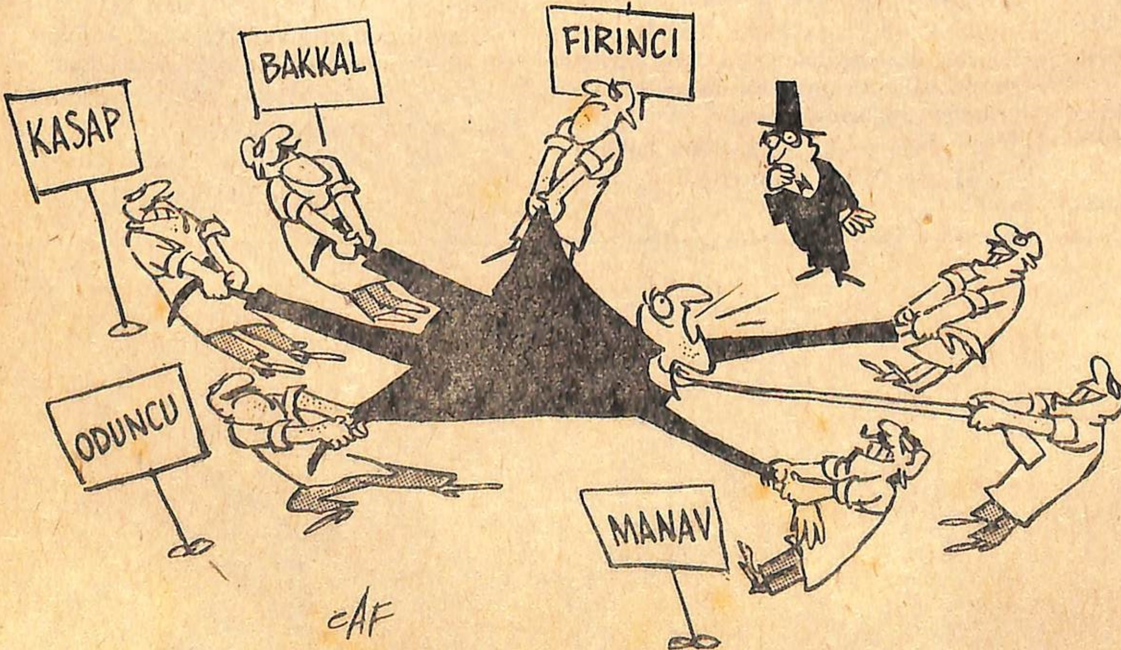
— Allah, elinde bal dolu bir tasla göklerde gezerken, tastan üç damla bal yere düşmüş. Birinci damla Rus kadınının yüzüne düşmüş, ikinci damla Türkün diline düşmüş, üçüncü damla da Gürcü'nün sofrasına düşmüş!

Dinlen geçer

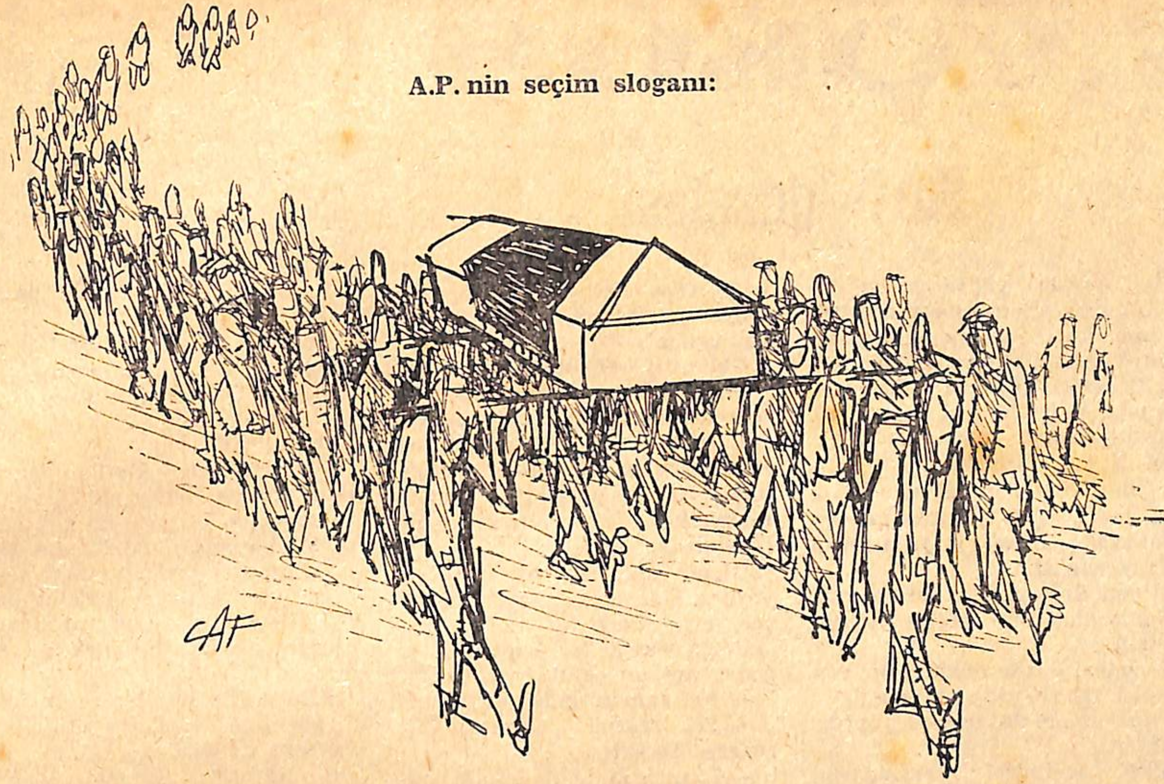
Dedik ya, Gürcü keyif ehli... Konukseverliğinin de sonu yok. Eh, bolluk içinde de yüzüyor. Bu yüzden biraz dalgacı. Daha doğrusu dalgacı diye adı çıkmış.

Gürcü'nün gözü pencerede, kapıda: Aman bir misafir gelse de bugün de çalışmasam diye bekliyor. En büyük zevkleri konuk ağırlamak.

Bir C.H.P.li: «Milleti ikiye bölmek istiyorlar» dedi. — Gazeteler —

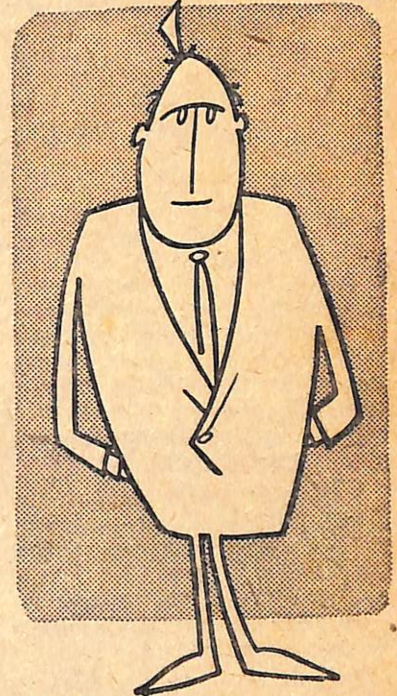

— İmdaaatt, yediye bölüyorlaaar!

Çileye paydos!

Bütün Sovyetler Birliği'nde, hattâ bütün Sosyalist ülkelerde ün salmış bir Erivan radyosu var. Bu uydurma Erivan radyosu, Nasreddin Hoca gibi bir şey olmuş. Erivan radyosu üzerine birçok güzel fıkralar uyduruluyor. Gürcülerle Ermeniler komşu olduklarından, bütün komşular gibi, aralarında sürekli şakalaşmalar var.

Bir Gürcü Erivan radyosundan soruyor:

«Bugünlerde bana acaip bir şey oldu. Canım çok çalışmak istiyor. Bana ne sağlık verirsiniz, ne yapayım?»

Erivan radyosu Gürcüye cevap veriyor:

«Bir iki gün yatağa yatıp dinlenin, belki geçer...»

Aferin Yuri

Moskova şehrini kuran Prens Yuri Dolgoriki'nin şehrin merkezinde bir yerde bir heykeli var. Heykelin karşısında bir yerde de Moskova'nın ünlü Gürcü lokantası var.

Bir Gürcü, Gürcü lokantasına gidiyor, içiyor, içiyor, içiyor... Lokantadan çıkıyor bakıyor ki bir heykel. Soruyor:

— Bu kimin heykeli?

— Moskova'nın kurucusu prens Yuri'nin...

Gürcü gülümsüyor, heykele bakıp:

— Aferin sana Yuri, diyor, Moskova'yı Gürcü lokantasının etrafına kurmuşsun!

Biber

Birçok uluslar, çok biberli yemek yerler. Ama bilmem ki acaba Gürcüler kadar biberli yiyen başkaları da var mıdır?

Bir yabancı Tiflis'e gitmiş, lokantada hangi yemeği istese biberli. Adamın ağzı, dudağı kav rulmuş biberden. En bibersiz diye umduğu yemeği söylese, garson biber dolu yemek getiriyor. Bir gün garsona:

— Bana bir yumurta haşlayın, kırmadan getirin! Diyor.

Bekliyor, bekliyor, yumurta gelmiyor. On dakika, yirmi dakika...

— Nerede yumurta?

— Geliyor efendim...

Bir saat geçiyor. Adam bağırıyor:

— Bu kadar zamanda bir yumurta haşlanmaz mı canım?

— Efendim yumurtan çoktan pişti. Ama siz kırmayın dediniz.. Ahçı demindenberi yumurtanın kabuğunu kırmadan içine nasıl biber koymalı diye düşünüyor!

Olacak, olacak!

Gürcü, genellikle babacan, tatlı, duygusunu pek dışa ve açığa vurmayan insan. Anadolu insanına çok benzerlikleri var. Şaraba da düşkün. Gürcüye göre, şarap varken çay, şu içilmez.

Anlatacağım şu olay, Gürcü karakterini çok iyi veriyor.

Azarbeycan'ın eski Cumhurbaşkanlarından ve şimdiki Yazarlar Birliği başkanı Mirza İbrahimoğlu anlattı:

Tiflis'de bir heykelin açılış törenine Mirza İbrahim'i de çağırmışlar. Gider gitmez de şarap içilmeğe başlanmış. Mirza İbrahim çaya düşkün olduğundan bir bardak çay olsa diye içinden geçiriyor.

Sabah uyanıyor. Herhalde sabahleyin çay içeriz, diye düşünüyor. Ama yine şarap geliyor. Kendisini dâvet eden gür kaşlı Gürcü'ye yumuşak sesle:

— Acaba bir bardak çay var mı? diye soruyor.

Gürcü, elinin tersini dudağına siper edip:

— Olacak, olacak! Diyor.

Mirza İbrahim umutlanıyor. Ama ortalarda çay yok.

Kalkıp geziniyorlar, dolaşıyorlar. Mirza İbrahim yorulmuş, çay burnunda tütüyor.

— Bir bardak çay var mı?

Gürcü yine elinin tersini ağzına siper edip, çok ciddî:

— Olacak, olacak!.. Diyor.

Öğle yemeği yeniyor ve tabiî yine şarap içiliyor. Mirza İbrahim yalvarır gibi:

— Bir bardak çay yok mu? Diyor.

Gürcü yine aynı pozu alıp, o bitevi sesi ile:

— Olacak, olacak! Diyor.

Öğleden sonra heykelin açılış töreni oluyor. Mirza İbrahim çaysızlıktan bitmiş.

— Yoldaş, bir küçük bardak çay...

Gürcü yine bir sır verirmiş gibi, eli ağzında:

— Olacak, olacak! Diyor.

Akşam yemeği, yine şarap...

— Yahu, bir bardak çay!..

— Olacak, olacak!

Geceyarısı olmuş, herkes yatacak artık. O Gürcü, Mirza İbrahim'i oteldeki odasına götürüyor. Mirza İbrahim yalvarıyor:

— Ne olur, bir bardak çay!..

Gürcü bu sefer elinin tersini ağzına siper etmiyor. İki elini beline dayayıp, çatık kaşla çıkışıyor:

— Sen çayhaneye mi geldin, yoksa Gürcistan'a mı geldin?..

Gürcü, işte böyle hoş bir adam. Şunu da söyleyim ki, Gürcistan, çay üretiminde dünyada galiba üçüncü geliyor. Ama Gürcüye göre, çay satılır.. Şarap varken çay içilir mi!..

Aziz NESİN

Yavuz!

Siyasal Bilgilerin bahçesinde iki öğrenci konuşuyordu:

— Duydun mu?.. Yavuz'u satıyorlarmış... Kilosu bir liradan!

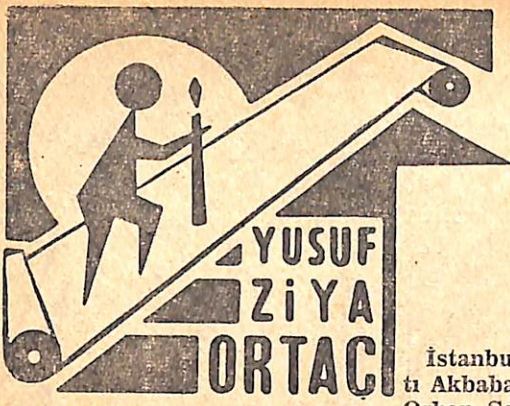
Öteki işi şakaya vurdu:

— Bizim Yavuz'u?.. Profesör Yavuz'u mu?..

— Yok canım, Yavuz zırhlısını... Müze yapacaklarmış... Bizim Yavuz'u ne yapsınlar?..

Genç öğrenci tatlı bir kahkaha attı:

— Ne yapsınlar olur mu?.. Yavuz müzesine bizim Yavuz'dan daha kıymetli parça bulunmaz!

BİZİM YOKUŞ

Parti gazetesi

BANA verilen vazifeyi, birkaç saat içinde bitirmiştim. Ankara'ya dönünce ilk işim Recep beyi görmek oldu. Son derece keyifli idi Peker. Artık İstanbul'da dilsiz kalmıyacaktık. Beni kucaklar gibi kendine çekerek odasının kapısına kadar sağ kolu arasında, vücuduna gömülü uğurladı.

Her gün bir dâvet bekliyor, bir teklif umuyordum Parti Gazetesi için... Bu benim hakkımdı. Denenmiş adamdım. Bir ömür boyu kalemimle yaşamış adamdım Bizim Yokuş'ta.. Gazete nedir bilirdim. Yazar nedir bilirdim. Dizgi nedir, baskı nedir bilirdim.

Hiç ses yok...

Bir gün, çıkacak gazetenin adını, Ulus müdürü Naşit Hakkı Uluğ'dan duydum: Memleket...

Akşam üstü de, gazeteyi çıkaracakların adını, sanki batıracakların adını haber verir gibi Falih Rıfkı Atay haber verdi: Reşat Nuri Güntekin ile Feridun Osman Menteşoğlu...

İkisi de, seçimlerde liste dışı kalmış iki Halk Partiliydi.

İkisine de şaşakalmıştım: Reşat Nuri, sevilen bir romancı, ünlü bir piyes yazarı idi. Hiçbir ilgisi yoktu gazetecilikle... İktidar sözcülüğü gibi oldukça sevimsiz bir işi nasıl başarabilirdi bu sevimli adam?

Feridun Osman'a gelince.. O, yıllarca Cumhuriyet'te çalışmış, Kemal Salih Sel'in yanında yetişmiş, tecrübeli, görgülü, ama bugünün şartlarından uzak, yabancı dil bilmez, küskün, kırgın bir yazı işleri müdürüydü.

Küskün, kırgındı. Anlatayım:

İsmet Paşa, Yunus Nadi'ye kızmış, onun gazetesinde, onun emrinde çalışan Feridun Osman'ı onun yerine, ona inat mebus yapmıştı.

Sonra, öc almak zevki bitince, yeni seçimde liste dışı bırakılmıştı tekrar.

Ama, eski yazı işleri müdürü ve eski milletvekili Feridun Osman, artık kendisini, birkaç yıldır kadehleri her gün artırdığı içkiye büsbütün vermiş, nefesi yirmidört saat ispirto tüten, bir tatlı, ama bir hazin, ama bir usanmış, ama bir tükenmiş adam olmuştu.

Bu genel merkez oyunlarından bir kişinin iğrendiğini biliyorum: Falih Rıfkı Atay'ın, pis bir koku almış gibi yüzünün nasıl tiksinti ile buruştuğu hâlâ gözümün önündedir...

Memleket çıktı ve hiçbir sayısı, hiçbir başarı göstermeden, sürüne sürüne battı gitti!

İstanbul'da yapyalnız kalmıştı Akbaba... Ben, Ankaradaydım. Orhan Seyfi, Ankaradaydı. İbrahim Alâaddin Gövsa, Ankaradaydı. Ercüment Ekrem Talû, sınırdışında, elçilik müsteşarı idi. Osman Cemal, ölmüştü. Mahmut Yesari, ölmüştü...

Nehar Tüblek'le Altan Erbulak, daha şöhretlerinin en toy günlerinde Akbaba'yı yaşatmaya çalışıyordular...

Biçim değiştirdik: İki yaprak, on kuruşluk bir gazete yaptık, olmadı...

Gazeteyi dörde böldük, bir cep dergisi yaptık, yine olmadı...

Nihayet en doğrusunu yaptık: Kapattık!

1950 seçimleri yaklaşırken, dört yıl yüzüme bakmıyan sayın İnönü, yaverlerinden biri ile Meclise telefon ettirerek beni Çankaya'ya, Cumhurbaşkanlığı Köşküne çağırdılar: Ankara parti teşkilâtına verilecek çaya...

Ben Ankara'lı değildim, Ankara mebusu değildim, Ankara parti yöneticilerinden değildim... Neye çağırtmıştı beni acaba?

Kalabalıktı köşk: Başta ceketi cübbeleşmiş, pantalonu şalvarlaşmış Şemsettin Günaltay, bütün bakanlar.. Sonra, bütün genel merkez takımı.. Bütün Ankara mebusları.. Bütün C.H.P. il teşkilâtı... Tek yabancı adam bendim.

Yenildi, içildi, İnönü'ye Ankara adaylığını kabul buyurması niyâz edildi...

Sonra, deniz subayı bir yaver yanıma geldi ve sayın Cumhurbaşkanının beni emir buyurduklarını bildirdi.

Büyük salonun yanındaki bir odada idiler: Yanlarında Necmettin Sadak oturuyordu. Genel Sekreter Hilmi Uran, Mümtaz Ökmen, Fikret Sılay da orada idiler.

İçeri girince, Necmettin Sadak kalktı, yerine ben oturdum. Pek keyifli idi Paşa.

— Nerelerdesin Ortaç?.. Gel bakayım şöyle yanıma!

Bunu sayın İnönü soruyordu bana, tam dört yıl yüzüme bakmayan sayın İnönü... Ne söyliyebilirdim?

Gülümsiyerek önüme baktım...

Seçim bölgem Ordu'da beni seviyorlarmış.. Öyle diyordu Genel Başkanımız. Memnun olmuşlardı bundan. Seçimler yaklaşmıştı. Hemen gitmeliydim, çalışmalıydım, fire vermemeliydik listemizden!..

Hiçbir şey söylemeden dinliyorum. Oda da susuyor. Konuşan şefti yalnız.

Gözbebeklerinin kapkara iki çivisi, ansızın çakıldı yüzüme:

— Ne zaman gideceksin?..

— Pek yakında Paşam.. Emrederseniz yarın...

— Hemen git... Madem ki sevdirdin kendini, yoklamaya gir, kazan... Merkezden koymam seni!

Gönlüm kırık, elini öpüp çıktım yanından... Kırılmakta haklıydım, çok haklı... Bana: «Seçmenlerin seni seviyorlarmış» diyordu. Doğru idi, çalışmış, on yıldır «Lise.. Lise!..» diye çırpınan Orduluları liseye kavuşturmuştum. «Yoklamaya gir, kazan», diyebilirdi bana.. «Bu daha güzeldir, bu şereflidir» diyebilirdi bana.. Ama «Merkezden koymam» dememeliydi bana.. «Politikadır bu, insan ne kadar sevilirse sevilsin, bir oyuna gelebilir. O zaman üzülme... Parti adayı olarak listeye koyarım seni» demeliydi bana...

Bir yanlış iş yaptığımı anlamıştım: Politikanın içinde, politikacılığın dışında olmalıydım... Büyük Millet Meclisi değil, Bizim Yokuş'tu benim yerim.

İçim kaygılarla dolu, Tophane rıhtımından Karadeniz gemisine bindim bir sabah...

Akbaba mı?.. O kapanalı birkaç ay olmuştu. Parmaklarımın arasındaki otuzbeş yıllık kalem, cebimdeydi artık!

1950 bozgunundan Ankara'ya döndüğüm gün, kararım kesindi: Yokuş'a dönecektim...

Mecliste altmış kişi bir köşeye tıkıldık. Bizim azınlığımız, dört yıl önceki Demokrat Parti azınlığına benzemiyordu. Onlar, tek şefli tek parti cephesini yarmış, zorla meclise girmiş akıncılardı. Biz, o tek şefli, tek parti çoğunluğundan arta kalmış bir avuç döküntü idik.

Tanımadığımız insanlarla dolmuştu Meclis: Dilleri ile değil, dişleri ile konuşan, insanlardı bunlar.. Elleri yoktu, yumrukları vardı bunların!

Kalbimin paslarını Ulus'da silecektim. Tek gazetemiz o idi.

Ama Falih Rıfkı, o partisi uğruna sevimsiz olmuş sevimli kalem bile Ulus'da değildi!

Hasan Âli bile Ulus'tan uzaklaştırılmıştı!

Bir yeni Genel Merkezciler takımı almıştı Ulus'u eline...

Yazdığım ilk yazı, on gün sonra bir köşecik bulabildi ancak...

İkinci yazım, yirmi gün sonra...

Bir gün, artık muhalefet partisi lideri olan, artık aramızda oturan İnönü'ye bir mektup yazdım:

Paşam, dedim, bu sefer kendi gücümle seçildim ama, 1946 da beni siz mebus yaptınız.. Niçin yaptınız?.. Savaşlarda silâh arkadaşınız mı idim?.. Cephelerde çok mu yararlığımı gördünüz?.. Vatan uğruna vücudüm delik deşik mi olmuştur?.. Onun mükâfatı mıdır bu?..

Hayır Paşam, hayatımın övünülecek böyle destanları yok.

Cumhuriyet Halk Partisinin hizmetinde gençliğimi mi tükettim?.. İl Yönetim Kurulunda, Ocak Yönetim Kurulunda unutulmaz çabalarım mı var?.. Halkevlerinin gençlik kollarında, köycülük kollarında gecemi gündüze mi kattım?.. Böyle mutlu hizmetlerim de yok.

Siz benim kalemimi sevdiniz, siz benim Akbabadaki yazılarımı beğendiniz, siz benim yazarlığımı mükâfatlandırdınız.

Ama ben, 19[illegible] yılında bugünkü ben olsaydım, siz beni milletvekili yapmazdınız. Çünkü bugün, bende sevdiğiniz o özellikler yok, artık gazetelerde köşem yok, sütunlarda adım yok, artık Akbabam yok, artık yazar değilim ben!

Ulus ki, bizim gazetemizdir, o bile sayfalarını kapadı bana...

Neden Paşam?.. Çok mu okunmaz bir yazarım?.. Pek mi aşınmış bir kalemim var?.. Yoksa artık partimizin ihtiyacı mı kalmadı benim yazılarıma?..

Sayın İnönü, bu mektubuma cevap vermedi. Ama üç gün sonra, parti gurubunda karşılaşınca, anlatılmaz bir tatlılıkla yanağımı okşıyarak sevgi dolu gözleri gözlerimin içinde, hatırımı sordu:

— Nasılsın kardeşim?..

Daha ertesi gün de sayın İnönü'nün kardeşi Yusuf Ziya Ortaç Ulus'tan bir mektup aldı: Uzun zamandanberi, gazetenin yazılarımdan mahrum kaldığı bildiriliyor, yardım isteniyordu benden...

Ama ne olur ne olmaz, isteğin sınırı çizilmişti: Haftada bir.

Bu, hiç olmazsa paslanmaktan kurtaracaktı kalemimi... Ama ben, kararımı vermiştim artık: Dönecektim Bizim Yokuş'a!

(AK—215)

Yusuf Ziya ORTAÇ

Bir ömür dolusu neşe:

Demir Perde Şakaları!

Herkesin herkese anlatacağı fıkralar...

1 Kasım Pazartesi çıkıyor.

Siparişlerinizi şimdiden AKBABA adresine yapınız. Fiatı 5 Lira.

Pul kabul edilmez.

Ankara Mektubu

Sosyete eğleniyor

VİSKİLER, yeşil İskoçyadandı. Halılar gül bahçeli İsfahandan... Kocaman bar, Baküse bir anıt, her ne kadar ev sahipleri Yunan mitolojisine yabancıysalar da...

Bunca çekişmeli, seçim öncesinde bunca gergin memlekette böyle köşeler vardı şükür. Ya olmasaydı?... Hiiii, **düşünmek** bile istemiyordum.

Dadikodu yazarları demiyeceğim, dedikodunun çünkü, soğanı, sarmısağı, tuzu, biberi vardır, yâvelik yazarları, ertesi gün, ev sahibesi çok hoş diyeceklerdi (çok boş mu desinler?), güler yüzle konuklarım ağırladılar diyeceklerdi (Çünkü, soyları sopları vatandaşın anasını ağlatmıştı mı desinler?). Sosyete yazarı tabii sosyeteyle iyi geçinir!...

O İsfahan halılarının üzerinde bir merkep debeleniyordu, bir sıpa, üstüne, en pahalısından kokular döküldüğünden, her debelenmesinde, bir buket koku fırlatıyordu konukların yüzüne, çifte yerine! (Sus nihilist olma! Böyle inceliklerden anlamıyanlara, nihilist demeğe başladılar bizde...)

Çok şekermişmiş te ev sahibesi dayanamamışmış! (Allah Allah, ne şaşıyorsunuz, herkesin hassasiyeti başka nesneye saplıdır, bunun da sıpaya!)

Ecdadı «çüşşşşe» alışık sıpa, kendisine yöneltilen «Caniko»ları, «Şekeriko»ları, sineye çekiyor muydu bilemem, ama sosyete böyle eğleniyordu işte, her şeyin çapı genişlemişti çünkü memlekette, şımarıklıktan sefalete dek!

Yahu be yahu, bir zamanlar, bir rical hanımı, banyosuna buna benzer bir sıpayı kapattı, ve onu azcık makam arabasında ağırladı diye, yer yerinden oynamıştı. Zaten yer yerinden neden oynar? Bazı yeni âdetler yerleşsin diye, başka niye?.. İşte «sıpa geleneği» yerleşmişti bile, başka geleneklere inat!

Çok affedersiniz, böyle inceliklerden anlamıyan bir «nihilist» olarak sıpanın ağzından konuşacağım, eğer hürriyetim varsa, ki var!..

«Üzerimde dolaşan nasırsız ellere, yabancı kokulara alışamıyordum: Ben de galiba nihilistim. Çüşşşş yerine de «canko», «şeker şey» diye hitabedilmek kulağımın haslığını zedeliyor. İsfahan halılarının üzerinde köpek muamelesi görmek beni isyan ettiriyor. Ben ki sonsuz toprakların kuraklığına alışığım ve o kuraklığın sonsuz hürriyetine...

Görmedim ama derler ki, «Sam teyzeler» varmış, konuklarını, yanlarında, tasmaya takılmış yırtıcı hayvanlarla kabul ederlermiş. Bizimkilerin güçleri, ancak benim gibi sıpalara yetebiliyor henüz!...

Etrafımda, çalı istiyorum, çırpı istiyorum, tezek istiyorum, mücadele edecek yapışkan sinek istiyorum, çökük avurtlu bebeler istiyorum, yamalı şalvarlar istiyorum, yaşantı istiyorum? Şu seçim arifesinde çifte atacak güç istiyorum etrafımdakilere... (Eh, o zaman yâvelik yazarları ev sahiplerinin güler yüzünden bahsetsinler!) Her türlü gerçekten uzaklaşmış, dejenereler soyundan olmak istemiyorum!»

Şimcik, alalım sıpadan lâfı, içi çok âh-u vah'la dolu, bitirmiyecek, biz de nâçizane deriz ki: «Erzatz sosyete azcık kendine gel, eğer «kendin» dediğin bir şey varsa!.. Ve kalmasını istiyorsan!..»

Seçim gezilerinde millî taşıt!..

İsfahan halılarının üstünde, parföm dökülmüş sıpa ne diye debelendirilir sorarım?

Şımarıklıktan mı Akbaba, söyle!..

Dejeneresanstan mı?

Dekadanstan mı?

Aşağılık duygusundan mı?..

Söyle görmüş geçirmiş Akbaba, söyle!

Hiçbir yakışıklı sebep buluyor musun?... Ya sizler okurlarım?

Atatürk madam Frans ve ötesi!

Son zamanlarda en çok işitilen lâf:

«O kadar fedakârlık yaptım partiye de... Tarlamı verdim, otomobilimi sattım... Bana bir kontenjan adaylığını çok gördüler...»

Bir kere kontenjan adayları o tarlasını, otomobilini veren cinsten değil, benim meyus biraderim... Bak Hüseyin Avni Göktürk'e, bak diğerlerine, bu bir...

İkincisi... Sana bir hikâye anlatayım, hayattan alınmış, hayat varken...

Atatürk, Anadoluya yeni geçmiş... Bir madam Fransa varmış o zamanlar... İnanmış Atatürke! Fabrikası varmış, hanı, külhanı varmış, hepsini satmış mücadele uğruna!

Mücadele kazanılmış. Madam Fransa parasız pulsuz hayatına devam etmiş! Bir gün Atatürke gelmişler, halini anlatmışlar ve onun için bir şeyler yapmasını rica etmişler:

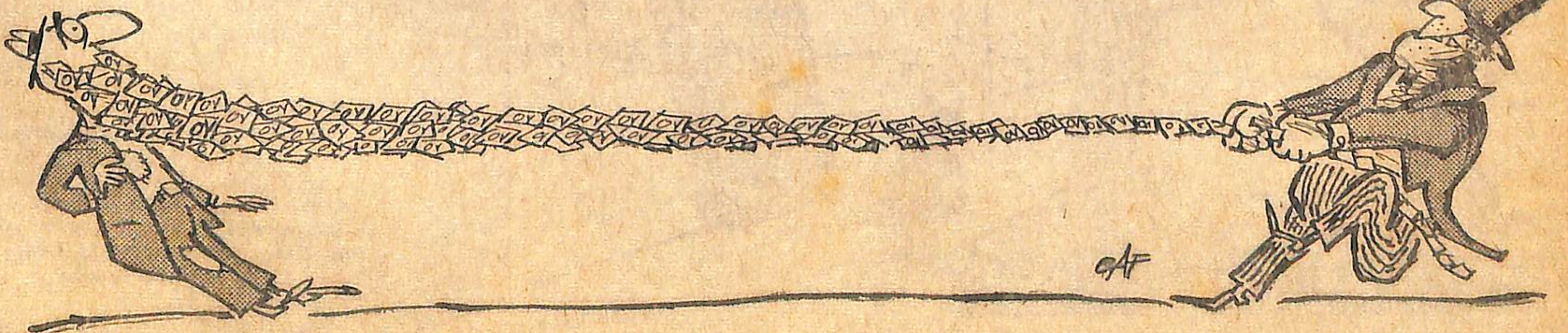
— O her şeyi İstiklâl mücadelesi için verdi, demişler.

Atatürk, büyük cevaplarından birini vermiş:

— Ee şehitler, o hayatlarını verenler, onlar da her şeylerini verdiler. Onlara ne yapabiliyoruz? İlle karşılıkla mı yapılır yapılan?...

Ama orada «vatan için» yapılanmış bahis konusu... Burada «parti için» yapılan, eskimiş ayakkabı gibi, bir «püf» uğruna değiştirilen parti, lime lime bir libas gibi, yenisi uğruna terkedilen parti, nimet dağıtmazsa, değeri sıfıra inen parti, tabii ki insan onun uğruna tarlasını satmışsa, hele otomobilini, karşılık bekler elbet, beklemez mi?... Vekâletinden, vezaretinden, lisanından, dövizinden, mövizinden!

Nimet ARZIK

Vatandaş — Eyvaaah, gene sakalı ele verdik!

KIZ Enstitüsünün karşısına rastlıyan kaldırımda, orta okul, lise öğrencileri sıra sıra dizilmişlerdi. Enstitünün paydos zili çaldığı vakit, kaldırımda da bir kaynaşma oldu. Börekçiler, simitçiler, camlarını parlatıyorlar, kestaneciler mangallarını yelpazeliyorlardı. Liseli gençler de sabırsızlanmaya başlamışlardı.

Biraz sonra Enstitünün merdivenlerinden kız öğrenciler, ikişer, üçer kişilik gruplar halinde inmiye başladılar.

Pertevniyal'in eski müdavimlerinden Şir-i pençe Ziya, 197 Hidayet'e göz etti:

— Bugün seninki, kırmızı karanfil takmış yakasına.. Ne mânaya geliyor bu?..

— Oğlum, mânası aşikâre.. Kırmızı karanfil «Senin uğruna yanıyorum» demiye gelir!

— Hadi ulan salyangoz.. Kızın, belki de haberi yoktur, taktığı çiçeğin mânasından..

— Kim?.. Herkesin kafası, senin gibi meşatlık kozalağı değil.. Kız beni bir sefer görmek için, tam iki saat evlerindeki balkonda beklemiş. Eğer ki yalanım varsa, Kur'an Mıshaf çarpsın.. Sen hâlâ kös dinliyorsun. Zaten bir daha bir şey anlatanın yedi sülâlesine cıvalı mayasıl tozu süreyim..

O sırada Ziya, birdenbire irkildi:

— Sus ulan sus.. Benimki geliyor...

— Kim?

— Saadet geliyor diyorum ya!

— İyi ya, sen şimdi kirişi kır.. Otobüs durağında buluşursunuz.

— Olur.. Akşam Recebin kahvesine gel.. Bir pastıra çeviririz..

— Gelirim...

— Hadi şimdilik eyvallah!

Ziya bir tarafa, Hidayet öte tarafa gitti. Ziya'nın zamazingosu Saadet, okulun kapısından çıkar çıkmaz, arkadaşlarından ayrıldı. Otobüs caddesine doğru yürümeye başladı. Ziya ilkin onu, yirmi adım kadar uzaktan takip ediyordu. Durağa yaklaşırlarken sokuldu:

— Günaydın darling!.. dedi.

Kız, önüne bakarak, yarı mahcup cevap verdi:

— Günaydın..

— Dün akşam niye sinemaya gelmediniz? Filim, içime zehir oldu!

— Bize misafir geldi dün akşam.. Onun için çıkamadık..

— Bu akşam çıkabilir misin?

— İmkânı yok.. Dayım zaten pirelenip duruyor. Kulağına bir şeyler gitti galiba. Eğer farkına varırsa..

— Varmaz..

— Varır varır.. Hem ben bu akşam bir saat kadar ça ça ça çalışmak istiyorum!

— Yarın çalışırsın..

— Yarın Süha ablamın çayına gideceğiz...

— Nereye?

— Bağlarbaşı'na..

— Peki, ne olacak bu aşkın sonu?.. Vallahi billâhi mahvoluyorum Saadet.. Sanatoryuma düşeceğim namussuzum!

— Ben sanki rahat mıyım?..

— Öyleyse, seç şu hürriyeti artık!

— Ah, imkânsız Ziya.. Zaten sana bir mektup yazdım.. O mektupta anlatıyorum durumu...

— Mektup nerede?

— Cebimde..

— Verecek misin?

— Ama burada olmaz, durak çok kalabalık...

— Gel mahallebiciye gidelim.. otururuz...

— Bir görürlerse mahvolurum!

— Mahallebici bizdendir canım, kuytuya otururuz...

— Olmaz!

— Öyleyse, mektupta ne yazdığını anlat..

—Olmaz.. Utanırım...

— Boşver utanmaya yahu.. Nasıl olsa birbirimizi seviyoruz!

— Olsun, utanırım...

— Yahu anlat şunu.. Meraktan çıldıracağım be!

— O kadar merak edilecek tarafı yok.. Hislerimden bahsettim biraz..

— Ya benim hislerim?.. Benim hislerim, namussuzum parti kongresi gibi, için için kaynıyor.. Ben ki... Geceleri yatağıma girer girmez... Gözyaşlarımı... Hıçkırıklarımı tutamıyarak.. Başımı yastığın altına sokup... Yastığın altına sokup hayalimdeki Saadet'e sarılarak.. Doya doya ağlıyorum.. Ve sana sarıldığım vakit, ikimiz birden millî tesanüt oluyoruz darling!

— Ah sus.. O kadar acıklı konuşma.. Böyle şeyler çok dokunuyor bana.. Ama evden kaçamam.. Mümkün değil kaçamam.. Anneme inme iner!

— Duuuur.. Dahası var.. Hislerim bitmedi. Ondan sonra nonoşum, seninle ay mehtabında Adalara doğru yelken açıyoruz. O meltem, o ruhumuzun derinliklerine kadar işliyen su sesi, insanın ciğerlerine aşk buğusu gibi dolan o hafif sis.. Ve ben Saadet'le beraber, saadetlere doğru koşuyorum. Sevgilim, kaç artık...

— Yeter.. Sus.. Düşüp bayılacağım!

— Seninle kuracağımız saadet yuvasında geçireceğimiz günleri düşünüyorum da, bütün varlığımı sonsuz lezzetler, sıcacık bir atmosfer kuşatıyor.. Evet, seninle kuracağımız yuvada hiçbir şeyin eksik olmıyacak.. Kışlık erzak, yağ, sabun, pirinç, şeker, hepsi tonla.. O kanapeler, o perdeler, o halılar.. Ve ben, seni daha çok mesut etmek için, sana hiçbir iş gördürmiyeceğim.. Yemekleri ben pişireceğim, tabakları, çamaşırları, ben yıkayacağım. Seni sinemaya, gazinoya, balolara, çaylara götüreceğim.. Avrupa seyahatlerine çıkacağız.. Tenis kordlarında, bembeyaz kotralarda, Boing 707 lerde ömrümüz geçecek.. Hadi bana söz ver, sevgili Saadet'çiğim..

— Ah Ziya, vallahi çıldıracağım.. Bu söylediklerinin hepsi olacak mı?..

— Daha fazlası olacak..

— Ne zaman olacak?

— Ne zaman mı?.. Çok yakında...

— Peki ama, nasıl olacak?

— Sen, hiçbir şeye karışma.. Hepsi şıp diye olacak...

— Ayol piyango mı çıkıyor sana?

— Hayır.. Benim, istikbal hakkındaki bütün projelerim hazır...

— Onlar olsun.. Ondan sonra belki kaçarım!

— Ama aşık, hiçbir engel tanımaz ki.. Sen bana bugünden söz ver. «Ölünceye kadar seninim» dersen, mesele kalmaz. Aşk, bence ebedidir, sence nasıldır?..

— Vallahi bence de, biraz ebedi...

— Biraz değil, sapına kadar ebedî olmalı!

— Doğru mu söylüyorsun?

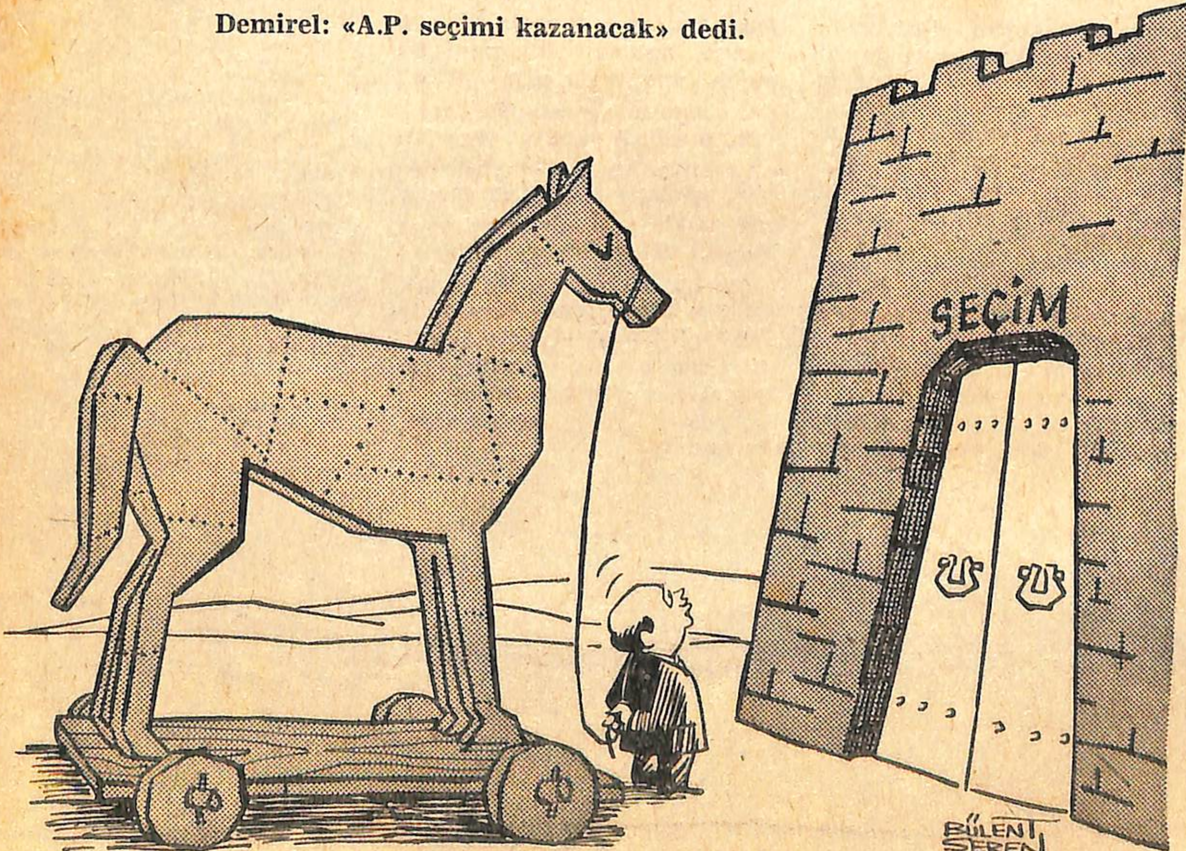
— Evet...

— Yaşşa Saadet.. Namussuzum erkek kızsın.. Ben de seni dünyanın en mesut kadını yapmazsam, anam avradım olsun...

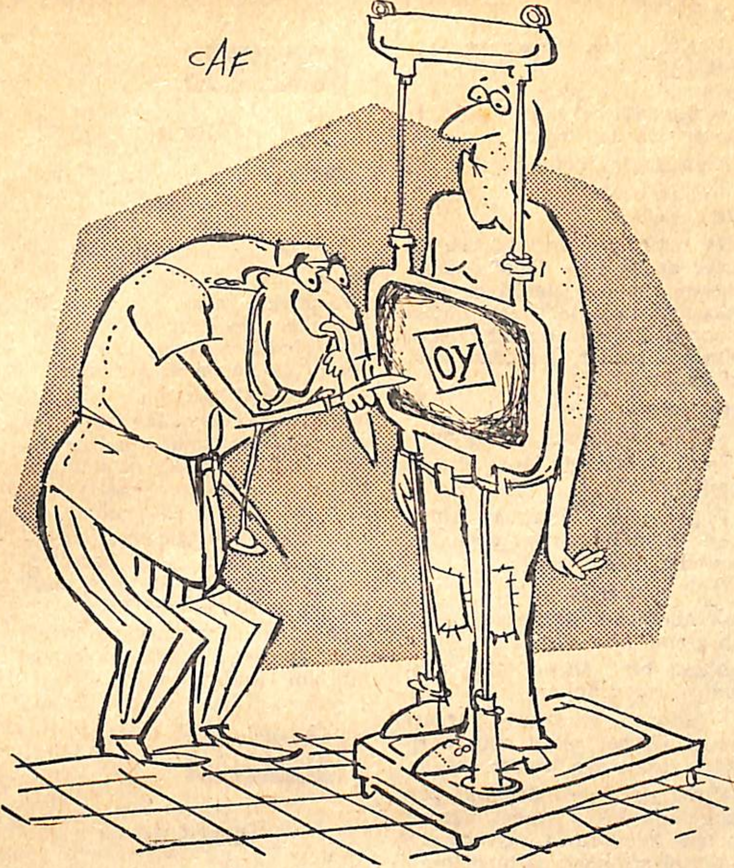
— Eyvah, dayım geliyor, çabuk uzaklaş!

Ziya hemen geri dönüp, hızlı hızlı sokağın içine girdi. Saadetle beraber otobüse bineceklerini

Demirel: «A.P. seçimi kazanacak» dedi.

Truva'nın tahta atı!

Konyada bir doktor mebus olmak için bedava muayene yapıyor.. —Gazeteler—

— Ameliyatla almaktan başka çare yok!

umuyordu. Ama kısmet olmadı. O gece Receb'in kahvesine gittiği vakit, 197 Hidayet, elini şakağına dayamış, üzgün üzgün düşünüyordu. Ziya, onun oturduğu masanın mermerinde elini şaplatarak:

— Merhaba ulan!.. dedi.

— Merhaba uyuz ağa.. Ne yaptın?

— Önce sen anlat..

— Benimki yüz vermedi bugün bana.. Otobüse beraber bindik ama..

— Eee, sonra?..

— Korkağın biri avanak.. Görürlermiş.. «Görsünler, ne çıkar bundan?..» dedim. Babası sinirliymiş haspanın.. Ben de onun üzerine boş verdim. Bundan sonra Mübeccel'le konuşacağım. Öteki de kıskançlığından çatlasın.. Neyse, sen bizim işe boş ver.. Sen Saadet'i ne yaptın?

— Öpmeme santim kaldı ama, dayısı çıkageldi kızın...

— Sonra?..

— Sonra, kırdım oradan.. Ama, dayısı gelinciye kadar epi piyazladım yani.. Neredeyse ağlıyacaktı!

— Lâfların gücüne mi gitti?..

— Yok beeee!. Aşkın heyecanından.. Kız, kör kütük âşık.. Velâkin ben istifademe bakarım helbet.. Tahminime göre, bu hafta olmazsa, öbür haftaya muhakkak öperim. Onbeş gün sonra da temelli ifadesini alırım!

— Yaşşa be Ziya.. Erkek adam mışsın yani.. Bu dünya geçim dünyası...

— Tabiî oğlum.. Sen şimdi bir pastıra var mısın?

— Varım...

— Garsooon!.. Heeey Celâl, oğlum.. Getir bakalım bir elliiki.. Temiz olsun.. Gençlik eğlenecek.. İki de kahve yap, bektaşî işi.. Çabuk!

Adnan VELİ

Seçim üzerine!

Bâzı mahsul feyizli fazla üredi aday,
En başta eşi, dostu, dostların dostunu say.
İçleri paslı ama dışları yeni kalay...
Kimisi gazel okur, kimisi tutar «Düm, tek»
Kimi tef çalmak ister, kimi davul, dümbelek!

* * *

Kendini deve görür devaynasında pire,
Arslan değil fil yatar bâzı gönüller içre,
Kimi oy karşılığı yurdu yapar İsviçre...
Kimi para dağıtır seçmene etek etek,
Kolay mı o da ister çalsın davul, dümbelek?

* * *

Bir çoğunun yüzünü sarmış saflık örtüsü,
Doksan dokuzlu tesbih parmaklarının süsü!
Çabaların hedefi: Dört senelik bir kürsü...
Hazırlanmış şimdiden silindir şapka, yelek,
Onlar da eğlensinler çalıp davul, dümbelek!

* * *

Tanıdıklar içinde gönüllü yüzde doksan,
Mebus seçecek olan seçilecekten noksan,
Ah! bile demiyecek bâzısı iğne soksan!
Asıl bunlar yedirir karpuz yerine kelek,
Sonra âlem kurarlar çalıp davul, dümbelek!

* * *

Bir kısmını hayaller, boş ümitler oyalar,
İşin sonunda çoğu avuçlarını yalar,
Gözyaşlarıyla akar yüzlerinden boyalar!
Başa gelen çekilir, dört yıl tahammül gerek,
İnsan kendi kendine çalar davul, dümbelek!

* * *

Şayet ben seçilirsem iş yapmak istiyorum:
Tanrıya takrir verir baharı alakorum.
Yazsın Abdi İpekçi buna dair bir Yorum!
Herkese su taşırım «Amık»tan elek elek,
Hep beraber çalarız davul, zurna, dümbelek!

* * *

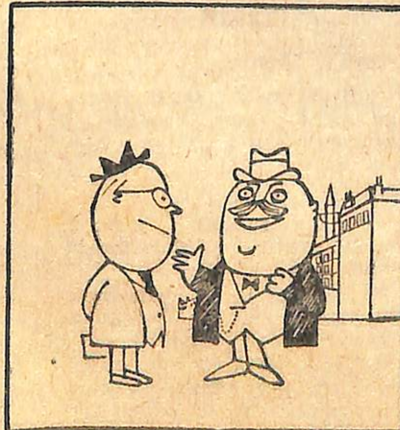
Şahsıma rey verirse lütfedip de seçmen Bey,
Ben de her akşam ona sunarım kulüpte mey!
Mebus seçildik miydi Ankara'da da «Ya hey!»
Avucunu yalasın Cumhuriyet'te Felek,
Görün nasıl çalınır siz de davul, dümbelek!

* * *

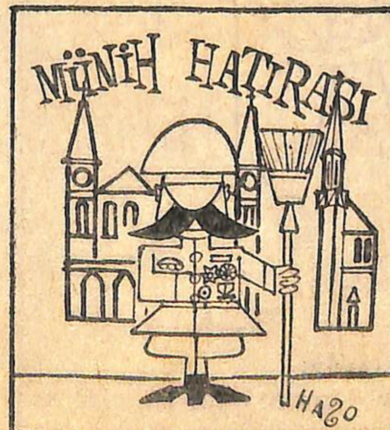
KUTLU fazla doladın diline dostlarını,
Bu kadarcık yetişir, çıkarma postlarını,
Önce ayıklamalı bahçenin otlarını...
Elin hayallerine karışma, nene gerek,
Ne isterse çalsınlar davul, zurna, dümbelek!..

Salâhattin KUTLU

BAY RUFAÎ — Çizen: TONGUÇ

Bay aday — Herkesin gözü bizde Bay Rufaî. Üstelik fazla bir şey kazanmıyoruz..

— Münihte çalışan bir Türk çöpçüsü üç bin lira alır.

— Yani benim maaşıma yaklaşık... Ve yaptığı iş de sokakları silip süpürmek...

B. R. — Senin yaptığın iş daha da müthiş: Milletin umutlarını silip süpürüyorsun!

PAZARTESİ

Bol keseden

Hürriyet gazetesinin yazdığına göre insanlar zamanlarını abur cuburla israf ediyorlarmış. Diyelim ki bir insanın ömrü seksen yıl olsun, bu seksen yılın:

27 yılı uykuda,
3 yılı tuvalette,
6 yılı işe gidip gelirken,
6 yılı da yemek yerken geçiyormuş.

Demek ki seksen yıllık bir ömrün 42 yılı, yani yarısından fazlası böyle heba olup gidiyor. Şimdi böyle bir insan kalkıp da:

— Ben seksen yıl yaşadım... diyebilir mi?

Diyelim ki bu seksen yılın 42 yılı yukarıda sıralanmış işlerle geçti... Ya geriye kalan 38 yıl nasıl yaşanıyor?

Ve azrail kapıyı çaldığı zaman, nasıl bir gönülle gidiliyor öteki dünyaya?

Oktay Rıfat'ın eski Yunan ozanlarından çevirileri var. Rufinus adında bir ozanın şiiri:

«İhtiyarlıyoruz!» demez miydim sana?
«Yüz göz buruşur, sevişenler ayrılır!»
Demez miydim? Al işte geldi o günler!
İşte ağardı saçlarımız, kocadık.
Nerde ağzının o eski güzelliği!
Hani türlü diller döken âşıkların?
Bir mezar gibisin sen artık, bakmadan
Geçip gidiyoruz, kibirlim, önünden.

Rufinus, bundan 1800 yıl önce yaşamış... Tabiî mısra düzdüğü sevgilisi de öyle...

O zamandan bu yana şairlerin dilinde bir değişiklik yok...

İnsanların duygularında da yok...

Seksen sene yaşıyanlar, sekiz yüz yıl önce de aynı duygularla, yaşamışlar, bin sekiz yüz yıl önce de...

SALI

Bir berber bir berbere

Küçükpazar'da kavga eden iki berberden biri gazetelerin yazdığına göre arkadaşı ve meslektaşı olan ikincisinin kulağını «Hart!» diye ısırmış. Ve kulak yarısından kopmuş.

Ünlü bir tekerleme vardır:

— Bir berber, bir berbere demiş ki gel bre berber beraber berberliyelim...

Berberlerin kulak, yanak, dudak kesmeleri olağandır. Berber koltuğuna sakal traşı için oturup da yüzünün ötesi berisi kesilmemiş kişi az bulunur piyasada... Usturayla yapılacak işi dişleriyle yapmış kulak kesen berber. Demek ki katmerli suçu var berber olarak...

ÇARŞAMBA

Külâh

1500 yıllık bir tarihe sahip Galata Kulesi onarılıp, turistik bir hale konulacakmış. Şimdilik boyu 51 metre imiş kulenin... En üstüne minarelerdeki gibi bir külâh takılacak ve bu suretle yüksekliği 70 metreye ulaşacakmış.

İçinde lokantalar, kahveler ve turistleri ağırlıyacak yerler olacakmış.

Sözün kısası kule külâh giyip turistik olacak. İçindeki lokanta, gazino, kahvelerde müşterilere külâh giydirilecek mi bilemeyiz. Ama ötedenberi yalnız yangın kulesi olarak işe yarıyan İstanbulun tarihî kulelerine biraz canlılık getirmek bakımından girişilen bu işleri yerinde buluk.

Ancaaaak...

Atalarımız:

— Önce külâhını önüne koy da düşün!.. derler.

Galata kulesine külâh giydirmeden önce herhalde yetkililer külâhlarını önlerine koyup düşünmüşlerdir.

Aman hesabı kitabı iyi yapalım da sonradan külâh düşüp kel görünmesin.

PERŞEMBE

Ne yapacağımızı şaşırdık!

Ankarada Ortadoğu «Milletlerarası Kanser Kongresi» yapıldı. Ve önemli fikirler ortaya atıldı:

Kimi doktor çıkıp:

— Sigarayı derin derin ciğerlerine çeken kanser olmaz... dedi.

Kimi doktor çıkıp:

— Kirli hava kanser yapar... dedi.

Kimi doktor çıkıp:

— Sünnetli erkeklerin karıları kanser olmaz... dedi.

Kimi doktor çıkıp:

— Çok balık yiyenler kanser olur... dedi.

Ve bütün bunların ortasında bizler de şaşkına döndük. Sağa baksan kanser tehlikesi, sola baksan kanser tehlikesi... Maydanoz yedin mi kanser, sigara içtin mi kanser, limonata içtin mi kanser...

Neredeyse:

— Patlıcansız su... der gibi:

— Kansersiz bir su... istiyeceğiz.

Doktorların lâflarına kulak assa, insan kanserden değil kuruntudan geberecek.

Galiba en iyisi:

— Adaaaaam sendeeeee... deyip geçmek.

Ancak bir Alman bilim adamının ortaya attığı:

— Sünnetli erkeklerin karıları kanser olmaz... sözü epey karışıklık yaratacağa benzer.

Hıristiyan vatandaşların pek yakında evdeki saadet uğruna hastane kapılarında kuyruğa girdiklerini görürsek şaşmıyalım.

Çünkü hanımlar kanser olmak tehlikesini göze almazlarsa, beylerin halleri perişan görünür.

Yunanistanda:
— Dur bakalım, kral kabine kurma yetkisini bize ne zaman verecek?..

CUMA

Göbek

Halk Partisinin sevimli Genel Sekreter Yardımcısı Suphi Baykam:

«— Ortanın solu CHP.'nin göbek adıdır»... demiş.

Şimdiye kadar politikacılar kocaman göbekleriyle anılırlardı, şimdiden sonra işe göbek adları da karışacak demek.

Ama Halk Partisini yedi göbekten beri tanıyanlar için ortanın solu lâfını yadırgamak mümkün değildir. CHP. ortanın solunda, AP. ortanın sağında... Peki ortada kimse yok mu?

Demokrasinin göbektaşında göbek atan bütün siyasî partilerimiz bakalım bu seçimde nasıl bir sonuç alacaklar?

Halk kendi göbeğini kendi eliyle kesmeye kalkarsa hepsinin hâli haraptır ya!..

CUMARTESİ

Spor-toto

Bir genç kız (Adı Şeriman Erdem) Spor-toto'da erişilmesi pek güç bir rekor kırmış. Oynadığı 20 kolonda bir 13, beş 12, sekiz 11, altı 10 tutturarak 300 bin lira kazanmış.

Ama hayatında maça gitmemişmiş meğer bu hanım kız... 300 bin lirayı kazandıktan sonra götürmüşler. Bir buçuk saat sonunda söyledikleri şunlar:

— Tatsız tutsuz bir oyun. Sıfıra sıfır elde var sıfır. Dan dun, dan dun. Ya ya ya, şa şa şa... Bu ne zevksiz şey.

Ama hanım kız! diyesi geliyor insanın, bu tatsız tutsuz dediğin oyun ve oyunun seyrinden hastalık derecesinde zevk alan ve stadları dolduran yüz binler olmasa sen o 300 bini nasıl kazanacaktın?

Gerçi söylediklerin belki doğrudur. Ve bu ya ya ya şa şa şa'lar sonunda sıfıra sıfır elde var sıfırdır. Ama bak sana 300 bin kalmış.

Futbol, çağımızın bir hastalığıdır ki arasıra senin gibi doktorlar ondan iyi paralar kazanırlar.

Ama gene de hastalar hasta kalır; çaresizdir çünkü bu hastalık iyi olmaz hastalıklardandır.

PAZAR

Taklit

Tevfik Fikrete:

— Rıza Tevfik kendi imzasının başına filozof kelimesini koyuyor. Olur mu? diye sormuşlar.

Fikret:

— O bir zamanlar Arnavut taklidi yapardı, şimdi de filozof taklidi yapıyor... demiş.

Politikacılarımıza bakıyoruz. İçlerinde avukatlar, doktorlar, mühendisler ve başkaları...

Vaktiyle avukatlık, mühendislik, doktorluk taklidi yaparlarmış, şimdi de devlet adamı taklitçiliğine kalkışmışlar ve politikacı olmuşlar.

Tarihten Çizgiler

çizen: SALİH

DOKTOR — Hem karnında çıban vardır, hem de arkası ağroor deorsunuz.. Hiç boyle perde arkasından muayene oluur?..

KOCA — Allah, Allah!.. Görünecek kadar örtüyü kestirdim.. Fazlasına ne lüzum var?.. Doktor değil misin, şöyle bir bak, anla!..

Tarihten fıkralar

Uyku!

PADİŞAHIN sahiden olgun, sahiden zeki bir baş müsahibi vardı: mehtapsız kış geceleri kadar uzun ve siyah bir harem ağası...

Padişah onu oğlu sayar, hiç ayırmazdı yanından. Memleket işlerini düşündüğü geceler onu karşısına alır konuşur, iki üç kadeh içip keyiflenmek istediği geceler yine onun karşısında demlenirdi.

Bir akşam, yine el çırptı ve şahane arzusunu bildirdi:

— Gülendam tepsimi getirsin...

Birkaç dakika sonra, elinde altın tepsi, üstünde billûr kadeh, billûr sürahi Gülendam geldi... Ay ışığında bir fidandı bu... Kaş, göz, yetişmez söz!

Padişaha kendi eli ile kadehi doldurup sundu ve meze yerine dudaklarını uzattı...

Baş müsahip, oturduğu yerde uyuklamaya başlamıştı bile...

İkinci kadehten sonra, padişah cariyeyi yanına çekmiş, kolunu beline dolamıştı.

Baş müsahip iyice uyuyordu artık.

Üçüncü kadehten sonra, padişah ve Gülendam büsbütün coşmuşlardı... Yarı çıplak sedire uzandılar ve sevişme faslı, sıcak buseler, tatlı iniltilerle yarım saat sürdü...

Baş müsahip, olduğu yerde başı göğsüne düşmüş, horluyordu.

* * *

Bir akşam, yine böyle, padişah Gülendam ile sedire uzanmış sevişiyor, baş müsahip de oturduğu yerde uyukluyordu.

Salonun sütunları arkasında el pençe duran bir genç harem ağası, etrafa bakındı ve gözleyen kimse olmadığını görünce, altın tepsideki dolu kadehi yavaşça alıp içiverdi...

Bir saat sonra, padişahın keyfi tamam olunca gözlerini açan baş müsahip, huzurdan çıkar çıkmaz, genç harem ağasını çağırmış ve kuru elleriyle iki tokat patlatmıştı:

— Seni edepsiz seniii... Seni utanmaz seniii... Sen padişah kadehinden içki içecek adam mısın, nankör köpek!..

Fena halde şaşıran genç harem ağası, baş müsahibinin ayaklarına kapandı ve hıçkırıklar arasında sordu:

— Affet ağam, affet kusurumu... Yalnız bir şey niyaz edeceğim: Siz horul horul uykudaydınız... Nereden haber aldınız benim bu suçumu?..

Baş müsahip, gözleri şıldır şıldır, bembeyaz dişlerini göstererek gevrek bir kahkaha attı:

— Bizim uykumuz, padişahımız efendimiz içindir, dedi, başkaları için değil!

Dikiş!

Birinci Napolyon, vazifelerini tam yapmıyan kadınlardan hoşlanmazdı. Bir gün sarayda karşılaştığı bir prensese sordu:

— Dikiş dikmesini bilir misiniz?

Prenses hemen karşılık verdi:

— Majestenin yamanacak bir elbisesi mi var?..

Duymayan kulaklar!

Vezir bir arkadaşının işi için hükümdara ricada bulunmuş, kabul etmeyince eğilip ayaklarını öpmüş. Bunu görenler vezire darılmışlar:

— Bu hareketi size yakıştıramadık...

İhtiyar vezir hazin hazin başını sallamış:

— Kabahat bende değil, kulakları ayağında olan hükümdarda!..

Yalı misafiri!

BİR kış günü idi. Lâpa lâpa kar yağıyordu, Kurban Osep Boğaziçindeki dostlarından birinin yalısına misafir gitmişti. Akşam yemeğinden sonra bir müddet sohbet ettiler, güldüler, eğlendiler. Nihayet yalı sahibi, «Allah rahatlık versin» diyerek hareme girdi. Osep de kendisine hazırlanan yatağa girdi. Fakat üzerine örteceği yorganın değil kışın, yazın bile az gelecek zar gibi ince olduğunu görünce, belki başka bir yorgan gönderirler ümidiyle üç saatten fazla titreye titreye bekledi. Yalı sahibinin gelmediğini görünce, ayaklarının ucuna basa basa harem ve selâmlığı ayıran bölmeye yaklaşıp kulak kabarttı.

Bu sırada yalı sahibinin haremde kendi kendine ney çalmakta olduğunu duyunca bölmeyi vurarak:

— Beyefendi, beyefendi.

Diye seslendi. Biraz sonra yalı sahibini karşısında görünce sordu:

— İçeride ney çalan siz miydiniz?

— Evet!

Kurban Osep:

— Aman iki gözüm, dedi, benim de çenelerim soğuktan trampet çalıyor.. Gel beraber meşk edelim!

uyurgezerler apartmanı

Muzaffer İzgü

APARTMANA taşındığımın ikinci günü, yolda hiç tanımadığım birisiyle karşılaştım. İnce bıyıklarını titrete titrete:

— Yeni taşındınız galiba Hayat apartmanına? dedi.

— Evet efendim, dedim.

Bir Yeniharman sigarası ikram ettikten sonra:

— Hani ya şansınız da varmış, diyerek sırıttı. Bu bizim apartman, uyurgezerler apartmanıdır... Her dairede en azından iki kişi uyurgezerdir!

— Uyurgezer mi dediniz, bu tehlikeli bir hastalıktır.

— Orası öyle ama, tatlı, hoş bir hastalık...

— Hastalığın da hoşu mu olur Allahaşkına?.. Duvardan düşmesi var, merdivenden kayması var...

— Aldırmayın, aldırmayın, alışırsınız, dedi. Hele siz, maşallah bu hastalığa tutulmağa pek münasipsiniz. Bakayım kollarınıza!..

Kollarımı uzattım.

— Hımm, maşaallah!.. Pazularınız pek kuvvetli. Çok çabuk yakalanırsınız azizim bu hastalığa, çok çabuk... Sarışın oluşunuzun da bu hastalığın mikrobunu çabucak kapmanıza tesiri olacaktır zannederim.

— Vallahi madem ki öyle, şimdiden tezi yok bir doktora giderim. Yahut da...

— Evet yahut da?

— Apartmanı değiştiririm.

Kahkahalarla güldü...

— İlâhi... İsminiz? diye sordu.

— Feridun.

— İlâhi Feridun bey, pek evhamlıymışsınız... Ben de uyurgezerim a kardeşim, diye gülmesine devam etti.

— Ne zaman yakalandınız bu hastalığa? diye sordum.

— Bu apartmana taşınalıberi, dedi.. Bekârsınızdır inşallah?

— Bekârım!

— Bu hafta içerisinde yakalanırsınız azizim, çok değil, bu hafta içerisinde!

Kahkahaları savurarak gitti yabancı komşum... Belki de sapığın biriydi. Beni korkutmak için de söylemiş olabilirdi...

— Adam sende!.. diyerek tuttum apartmanın yolunu.

Apartmanın merdivenlerini çıkıyordum ki, bir genç kız iri göğüslerini hoplata hoplata yanımdan rüzgâr gibi geçti. Üç beş basamak sonra durarak seslendi:

— Yeni taşındınız galiba bu apartmana? dedi.

— Evet efendim, dedim.

— Benim ismim Oya'dır.

— Benimki de Feridun.

İki basamak o çıktı, iki basamak ben indim, el sıkıştık. Badem çiçeği pembeliğinde, tazecikti eli...

— Hoş geldiniz!..

— Hoş bulduk!..

— Söyledi mi bizim apartmanın sahibi size bu apartmanın hepsinin uyurgezer olduğunu?

Oya'nın iri göğüslerine bakıyordum. Gözüm, yavaş yavaş bacaklarına kaydı...

— Bir şey mi düşürdünüz? diye sordu Oya.

— Çok affedersiniz, dalmıştım da... Uyurgezerleri düşünüyordum. Evet söylediler...

— Çok geçicidir bu hastalık Feridun bey... Tutulmayan yok!

— Onu da söylediler. Bir haftada bana da bulaşırmış...

— Bir haftada mı?.. Daha erken bulaşacak gibi geliyor bana! Daha önce yakalandınız mı bu hastalığa?

— Hayır, yakalanmadım ama, ben yatakta uyurgezer cinstenim, dedim. Başımı koyduğum yerde, bir de bakarım ki sabahleyin ayaklarımı bulmuşum.

— Ben de, diye su gibi fıkırdadı kız, ben de başımı yastığa koyunca bir de bakarım ki...

Gerisini getiremedi sözünün. Katıla katıla gülüyordu. Gülerken de o güzelim iri göğüsler birbirine sürtünürcesine arsız arsız titriyorlardı...

— Bayy bayy! dedi.

— Güle güle Oya hanım, dedim.

Kalçasının âhenkli kıvranışına bakıyordum ki, birdenbire durarak geriye döndü.

— Size bir şey söyliyeyim mi Feridun bey, dedi... Şayet uyurgezerlerin hışmına uğramak istemiyorsanız pazartesi ve perşembe geceleri kapınızı açık tutunuz. Uyurgezerler, o geceler kapalı kapıların düşmanıdırlar!..

— Çok teşekkür ederim, dedim.

Oya, iri yuvarlak kalçalarını çaça yaptıra yaptıra uzaklaştı, gitti...

Kapımı açar açmaz, akşamını ettiğim günü düşündüm. Pazartesiydi günlerden... Yani kapımın açık tutulması icabeden gün!

Mutfakta içkimi hazırlarken aklım fikrim Oya'daydı. Kimdi, neydi?.. Uyurgezer miydi o da acaba?.. Hani ya, gözlerim açık bıraktığım kapımdaydı. Sersem bir uyurgezerin geçmesini bekliyordum şaatlerdir... Bir ara hayâl gibi bir şey geçti gözümün önünden... Hemen kapıya koştum. Göbekli, dazlak kafalı bir adam, dar pijamasının içerisinde kereste taşıyan füler gibi ağır ağır yürüyordu. Karşı dairenin kapısında bir müddet bekledikten sonra, kollarını ileriye doğru açarak içeriye süzüldü...

«Nereden taşındım bu apartmana yarabbim, deliden farkı yok herkesin!..» dedim içimden. «Çat... çat!..» diye iki tokat sesiyle zıpladım durduğum yerde. Dazlak kafalı, girdiği daireden çıkarak robot gibi geçti önümden... Korkarak geriye çekildim. Domuz gibi bir dönüş yaptıktan sonra, bir ölünün sessizliğiyle:

— Olmaz olsun bu hastalık, dedi.

— Vah vah, geçmiş olsun, dedim...

— Duydunuz mu tokat seslerini?

— Duydum.

— Şu yanağıma vurdular, dedi ve üst katın merdivenlerini tırmanmağa başladı. O tırmanırken Oya inmeğe başladı merdivenlerden... Üzerinde şeffaf bir gecelik, geceliğin altında da Tanrının bağışladığı muntazam girinti çıkıntılar... Sımsıkı kapalıydı gözleri. Yavaş yavaş bana doğru yaklaştı... Yere o kadar güzel, o kadar âhenkli basıyordu ki, balelerin uçuşu hiç kalırdı yanında. Onu böyle yarı çıplak görünce, kalbim küt küt atmağa başlamıştı. Önümde durdu, kollarını daha çok ileriye doğru uzatarak, açık kapımdan içeriye süzüldü... Ses çıkarmadan arkasından yürüdüm... Kalçaları, tahmin ettiğimden daha yuvarlak, daha diriydi...

Mutfağa girdi, ben de arkasından girdim. Salona çıktı, ben de çıktım... Yatak odasına geçti, ben de geçtim...

Okumuştum bir yerde: Bu hastaları gezerken uyandırmak çok tehlikeliydi... Onun için hiç sesimi çıkarmadan gölge gibi takip ediyordum Oya'yı...

Yatak odasında bir aşağı, bir yukarı dolaştı... Sonra aynanın önünde geceliğini çıkardı... Öyle nefis bir şey çıktı ki ortaya, «Allahım, şu güzel kadınların hepsini uyurgezer etsene yarabbim» diye dua ettim içimden... Gözlerine baktım, sımsıkı kapalıydı hâlâ. Geceliği yandaki masanın üzerine attıktan sonra, yatağımın örtüsünü kaldırarak içine girdi...

«Uyandırsam mı, uyandırmasam mı?..» diyordum ki içimden, yatağın içinde doğrularak üst yanındaki fazlalığı da çıkarıp attı.

«Aman yarabbim, bu kızda sitriptiz hastalığı da vardı galiba!..»

Bir sigara yakarak düşünmeğe başladım... «Ya babası gelirse, ya âbisi gelirse... Bunu burada böyle görürlerse neler demezlerdi... Büyük bir skandal olurdu, hem de mesleğime hiç yakışmayacak bir skandal!..»

Yatağın ucuna yanaştım. Hafifçe örtüyü kaldırarak:

— Oya hanım!.. dedim.

Mırıldanır gibi:

— Yat!.. dedi, yanıma yat!

— Aman Allahım, yat mı?.. Nereye?... Şey... Ama şey Oya hanım!..

— Hastalığın bulaşmasından mı korkuyorsun?

Boğazıma tıkanan düğüm, soluğumu kesiyordu.

— Bu hastalık öpüşmekle başlar, dedi Oya...

Hem korku, hem de heyecanın tesiriyle girdim yatağa. Gözlerini hiç açmaksızın sımsıkı sarıldı bana:

— Bu hastalık çok tatlıdır, dedi dudaklarımı uzatırken... Çok!

— Öyle, dedim, öyle... Sokul, bana da bulaşsın!

Muzaffer İZGÜ

Başarı

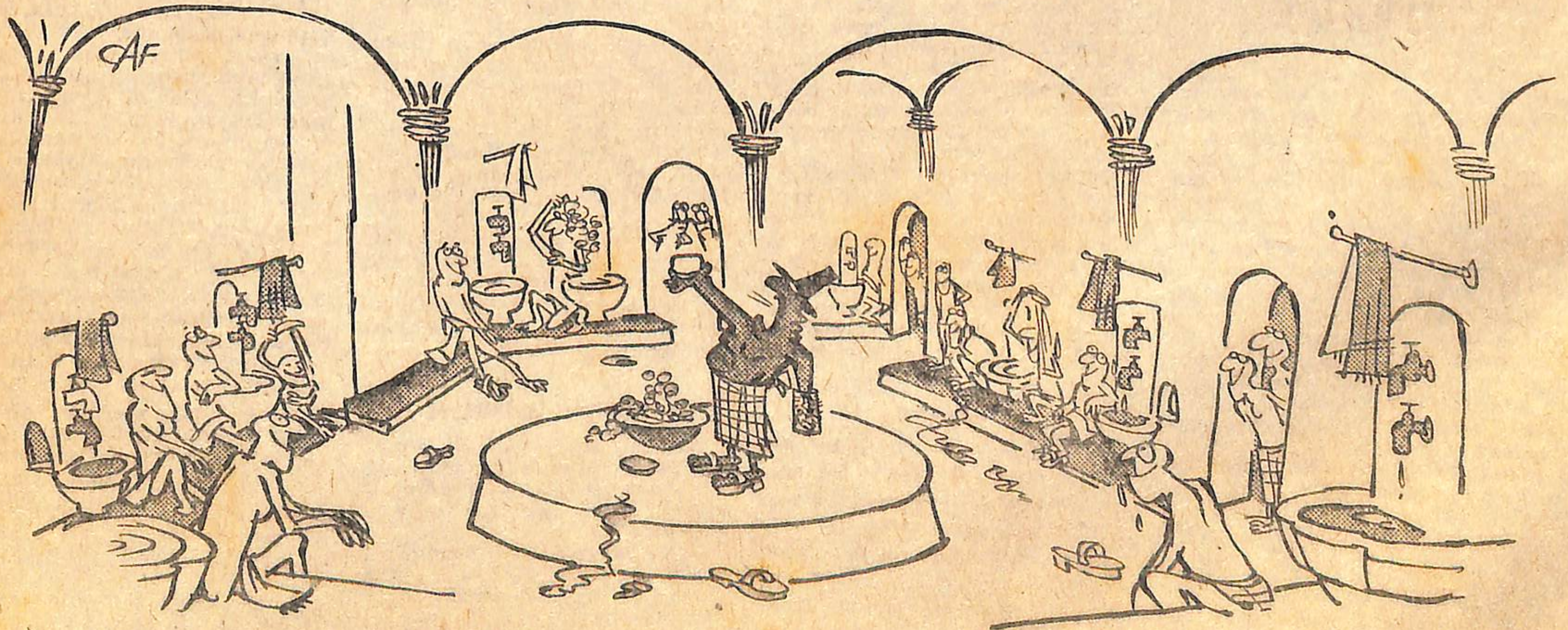
Genç kız evleneli iki gün oluyordu. Annesine telefon etti:

— O kadar mesudum ki bilemezsin anneciğim! Dün gece sevgili kocama kendi elimle yemek hazırladım.

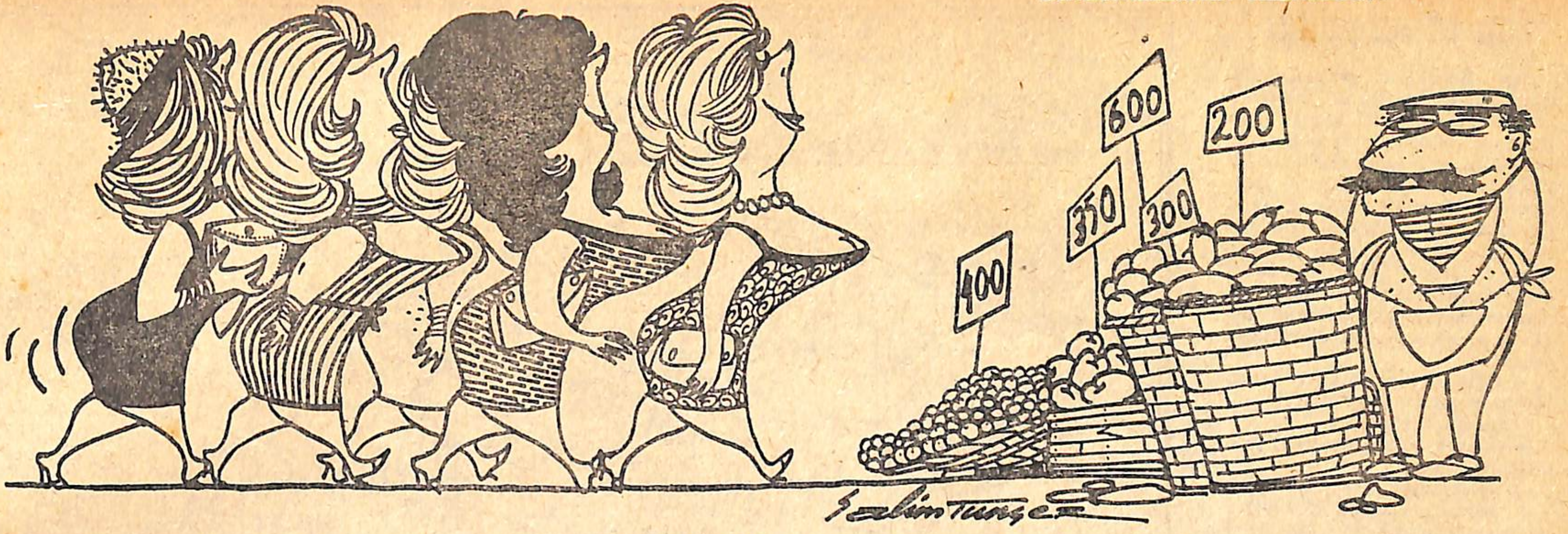
— Muvaffak oldun mu?

— Galiba! Bir ahçı tuttu, yarın sabah işe başlıyor.

C.K.M.P. liler hamamda toplantı yaptılar. — Gazeteler —

— Oyunuzu bana verirseniz kese sabun bedava vatandaşlar!..

On korkusuz kadın!

Doktor Şakaları

Doktorun eczanesi

Denizyollarının Avrupaya seferler yapan büyük vapurlarından birinde insanı şaşırtan bir doktor vardı. Bu hekimin tuzlu sudan başka bir ilâç bilmediği sanılabilirdi.

Çünkü hemen her hastalığa tuzlu su tavsiye ediyordu:

— Nezle mi oldunuz? Burnunuza tuzlu su çekin!..

Bir kimsenin boğazı ağrısa, aynı tavsiye:

— Tuzlu su ile gargara yapmalı!..

Bir tayfa, ya da yolcunun dizlerinde derman mı yok, gene aynı ilâç:

— Tuz yiyiniz biraz, tuz.. Enerji kazanırsınız!..

Kamarot, çarkçı falan, biri mi sancılandı:

— Sıcak, tuzlu suyla kompres yapmalı.. derdi; kesin tesiri vardır!..

Hülâsa tuz tuz, tuz.. Bu tavsiyeleri yapanlar büsbütün fenalaşıp, başka doktorlara koşarlar, neticede tuzluya mal olurdu tedavileri..

Bir gün, tuzcu doktor gemiden karaya çıkmak üzere sandala binerken, denize düşmez mi?.. Tayfalar hemen tutup sırılsıklam çıkardılar.

Bunu duyan kaptan bir kahkaha savurdu:

— Merak edecek bir şey yok.. Bizim doktor eczahanesine inmiş!..

* * *

Hekim Şemsi Molla

Adalı merhum Şemsi Molla; hem din bilgini, hem iyi bir hekim, hem de eşi ender bir nükteciydi.

Bir gece ansızın kendisini Büyükada'da zengin tüccarlardan Hiristaki Efendi'nin köşküne çağırmışlar. Şemsi Molla meslek ve insanlık icabı apartopar gitmiş köşke..

Bakmış hastalık önemli değil.. Hıristaki Efendi, sadece pisboğazlık edip abur cubur yediği için, sancılanmış.

Sancıyı hemen teskin edecek şeyleri tavsiye ettiği sırada, Hıristaki Efendi:

— Aman doktor.. demiş; cehennem azabı çekiyorum!..

Şemsi Molla gülümsemiş:

— Ne çabuk?.. Hele dur bakalım. Daha vakit var!..

NEŞ'ET ÖMERİN BORCU

Bir gün ünlü ressam Çallı İbrahim hastalanmış, tedavi için o zamanın en ünlü hekimi Neş'et Ömer'i çağırtmıştı:

Muayene neticesinde Çallı'nın pinömoni olduğu anlaşıldı. Bu öyle bir vizita, iki ilâçla atlatılır hastalık değildi. Ciddi bir tedavi istiyordu. Kibar Neş'et Ömer, kıymetli, ama züğürt ressamdan bir şey alamayacağını bildiği halde, san'atine olan hayranlığiyle, tam bir ay, gün aşırı gelerek Çallı İbrahim'i iyi etti.

Çallı ayağa kalkınca, ellerini uğuşturup:

— Bana çok baktınız.. dedi; size bir tablomu takdim ederek borcumu ödeyebilir miyim?..

— Hay hay.. Memnun olurum.

Çallı, çok büyük ve kıymetli bir tablosunu getirdi:

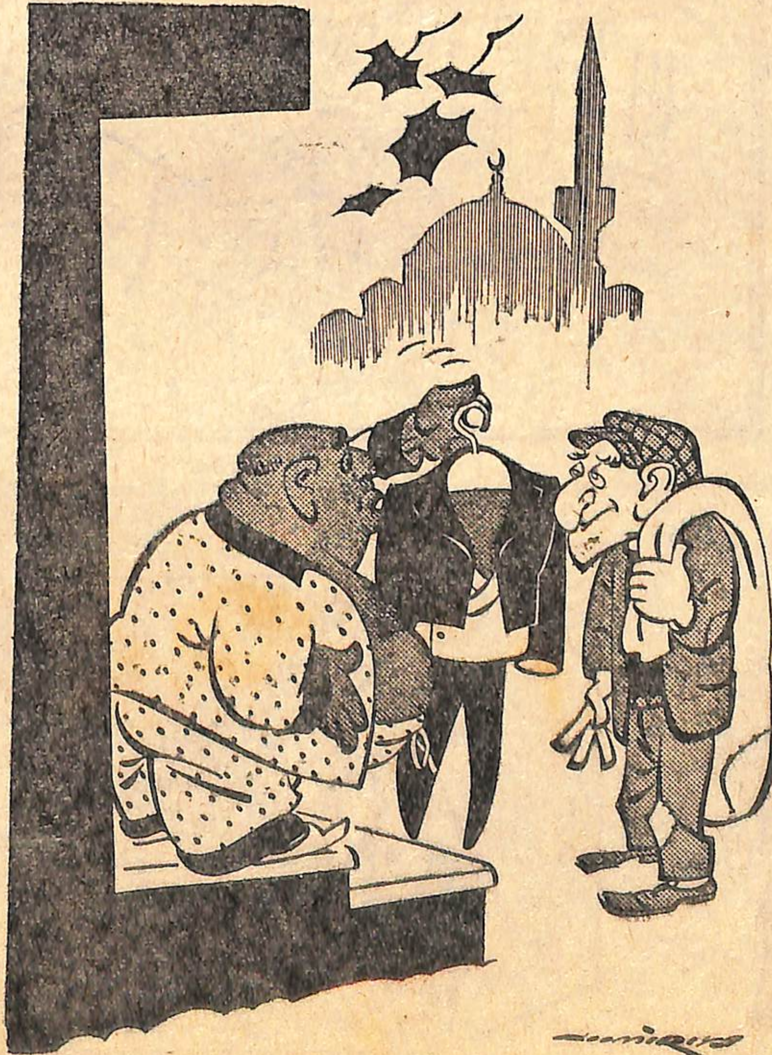
— Vallahi doktor, bu tablo için beş bin lira verdiler, razı olmadım.

Neş'et Ömer düşündü: Muayene ve tedavi ücretleri beş bin lira tutmuyor, üste para vermek icabediyordu. Hem bu işine gelmemiş, hem de gözlerini kamaştıran resimden vazgeçememişti.

Nihayet tabloyu alıp, Çallı İbrahim'e gülümsedi:

— Teşekkür ederim. Şimdi size bir pinömoni daha borçlu bulunuyorum!..

Eski milletvekillerinin yüzde kırkı seçimi kaybetti. — Gazeteler —

— Ne veriyorsun? Şimdi heveslisi çoktur bunun!

Doktor Hazım Paşa

Rahmetli Doktor Hazım Paşa; kısa boylu, ama uzun akıllı, hazır cevap ve zekî bir zattı. Tıbbiyenin eski öğrencilerinden olan merhumun son sınıf imtihanlarından birinde, iyi çalışmış olmasına rağmen, ancak yaptığı şu nükteyle diploma alabildiğini söylerler:

İç hastalıkları dersinde hoca sormuş:

— Farzedelim, hasta soğuk almış.. Onu hemen terletmek istiyorsun.. Ne yapacaksın?..

Zeki öğrenci en kesin usullerden birini söylemiş. Hoca:

— Bununla terlemedi.. demiş; ne yapmalı acaba?..

Az bozulan Hazım Efendi, düşünüp, iyi bir ilâç formülü yazmış, ama hoca tekrar sormuş:

— Gene terlemedi hasta.. Başka bir çare var mı?..

Bu sefer bizimki başlamış terlemiye.. Bu gibi vak'alarda kesin sonuç alınan bir formül daha yazmış. Ne çare inatçı hoca bunu da azımsamış. Son sınıfın çalışkan öğrencisi bu sefer formülün dozunu arttırmış. İstikbali, ağzından çıkacak bir kelimeye bağlı olan hoca, gene sormaz mı:

— Hayır.. Hasta bir türlü terlemiyor. Daha ne yaparsın?..

Gelecek yılların usta profesörü, mendiliyle alnını silerek, ilâç yerine, bir nükte yapmış:

— Hocam.. demiş; bu son çare olarak bu hastayı huzurunuzda imtihan eder, böyle benim gibi, sırılsıklam terletirim!..

* * *

Acemi hekim

Bal Mahmut, yeni adile Mahmut Baler, anlatıyordu:

— Rahmetli Sait Çelebi, sohbetine doyulmaz bir arkadaştı. Hastalık bahsinde dilinden düşürmediği bir söz vardı: «Hastalığa tutul da, acemi hekime tutulma!..

Bir gün, ahbaplardan biri rahatsızlanmış, acemi bir doktorun eline düştüğü için, bir türlü kendini toparlıyamıyordu. Doktor kendisine sordu:

— Nasıl, son verdiğim hapı yuttun mu?

Sait Çelebi ile aynı fikirde olan dostum, bu sözü duyunca dayanamadı:

— İlâhi doktor.. dedi; ben zaten senin eline düştüğüm gün hapı yutmuştum!..

Yaman tezgâhtar!

Bay Sabri'nin mağazasında, işten anlar, gözüaçık, becerikli bir çırağa ihtiyacı vardı. Hem ara sıra dükkâna düşen seyyahlarla İngilizce bilmediği için bir türlü anlaşamıyor, müşteri kaçırıyordu. Onun için tutacağı çırağın biraz da İngilizce bilmesini istiyordu. B. Sabri bazı eş dostuna kendine böyle bir adam bulmalarını rica etmişti. Bir gün mağazaya bir delikanlı geldi: B. Sabri bu namzedi sorguya çekti:

— Oğlum, sen şimdiye kadar tüccar yanında çalıştın mı?

— Çalıştım efendim..

— Bana esnaftan bir kefil gösterebilir misin!

— Gösteririm!

— Bizim mağazada müşteriye iyi muamele etmeli.. Müşteriyi kaçırmamalı.. Sen bunu becerebilir misin?

— Hiç beceremez olur muyum?

— Hattâ icap ederse pazarlığı uydurmak için yalan söyliyebilir misin?

— Daniskasını söylerim, efendim...

— Pekâlâ oğlum.. Biraz İngilizce konuşabilir misin?

— Su gibi...

B. Sabri bu kat'i cevaplar karşısında çırağı kullanmaya karar verdi. Birkaç gün yeni çırak vazifesini mükemmel yaptı. Fakat bir gün mağazaya bir yabancı seyyah geldi. İngilizce bir şeyler söyledi. O zaman B. Sabri çırağın İngilizce namına tek kelime bile bilmediğini görerek fena halde hiddetlendi.

— Bana baksana.. Hani sen su gibi İngilizce bilirdin?

— Ne gezer efendim...

— Demek yalan söyledin.. Bana karşı yalan ha?..

— Aman ustacığım, ne darılıyorsun?.. Sen bana o gün: «Pazarlığı uydurmak için yalan söylemen lâzım gelirse söyler misin?» diye sorduğun zaman ben sana: «Daniskasını söylerim!» dememiş miydim?!..

* * *

Kahve

Karı koca samimî dostlarına yemeğe dâvet edilmişlerdi. Meyvalar da yendikten sonra; ev sahibesi sordu:

— Kahve içer misiniz?

— Kat'iyen!

— Sebebi?

— Geç vakit kahve içtim mi kocamı bir türlü uyku tutmuyor!

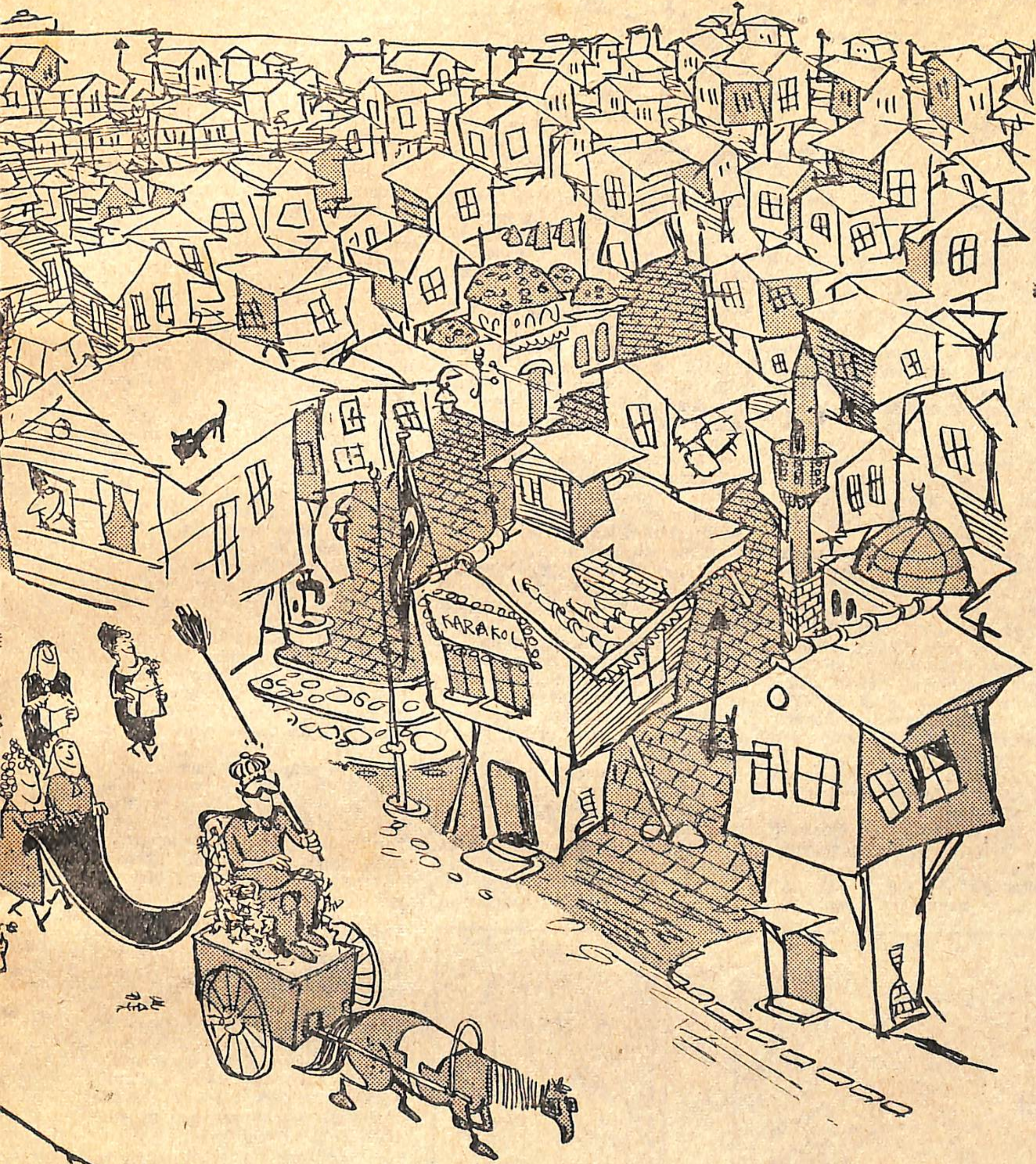
Kırallar

Yazısız

...de gider!

Çok değil!

Dal bulmıyan sarmaşıklar
Tele sarılmışlar çok mu?
Ümitsiz kalan âşıklar
Bahta darılmışlar çok mu?

* * *

Düştük uzak bir menzile,
Her duyulan gelmez dile,
Dost elile dostlar bile
Yere vurulmuşlar çok mu?

* * *

Ne yâr kalmış, ne yakınlar,
Dürülmüş eski çıkınlar.
Kırk yıl önceki çapkınlar
Artık durulmuşlar çok mu?

* * *

Yanlış uygulandı testler,
Gitti elden eski postlar,
Bizim o can, ciğer dostlar
Saf saf ayrılmışlar çok mu?

* * *

Sokularak ürkek ürkek,
Önce öpmüşler el, etek,
Avlamışlar bizi tek tek,
Sonra sivrilmişler çok mu?

* * *

Türediler ayrık gibi,
Söylendiler ayık gibi,
Sallandılar kuyruk gibi,
Şimdi kıvrılmışlar çok mu?

* * *

Bir sınıf erdi bolluğa,
Para, oy aktı oluğa,
Isıttıkları koltuğa,
Tekrar kurulmuşlar çok mu?

* * *

Onlara çevrili gözler:
Millet geçim şartı özler,
Namus, şeref gibi sözler,
Yele savrulmuşlar çok mu?

* * *

Reyler uğradı talâna,
Kızdık dönek sayılana,
Suya düşenler yılana
Elle sarılmışlar çok mu?

* * *

Var mı hâlini bir soran,
Yola düşsen yok kunduran!
Taşa çalınmış tamburan,
Teller kırılmışlar çok mu?..

Salâhattin KUTLU

Afyonda C.K.M.P. liler toplu olarak A.P. ye girdiler. — Gazeteler —

Afyon kaçakçıları!

Erkek Avcısı

NONNİE Bennet, ablasının nişanlısını elinden alınca kimse hayret etmedi. İki haftadan beri kendisine uygun bir erkek bulamayan Nonnie, genç Doktor Reynolds'u görür görmez baştan çıkarmıştı. Reynolds'u ayıplayan da pek olmadı tabiî. Zira Nonnie, deprem, kasırga, sel gibi felâketlerden farklı değildi. Birkaç gün sonra Mr. Bennet, en sevdiği kızıyla konuşmanın doğru olduğuna kanaat getirdi. «Ella, durumun beni endişelendiriyor. Bu işe çok üzüldün galiba.»

Ella, gözlüğünü çıkararak elinde çevirmeye başladı. Hislerini saklayan bir kızdı o. Fakat bu hareketi çok üzgün olduğunu gösteriyordu. Nihayet, «Bilmiyorum,» diye mırıldandı. «Fakat Reynolds yalvarsa da, onu affetmem... Nihayet beni sevecek birini bulduğumu sanmıştım. Fakat Nonnie'yi kabahatli bulmuyorum. Reynolds, Nonnie'yi görür görmez âşık oldu. Zaten Nonnie'ye mukavemet edebilecek bir erkek tanımıyorum.»

Mr. Bennet, içini çekti. «Hayır, Nonnie'nin kabahati yok. Fakat ona acıman lâzım.»

— «Nonnie'ye acımak mı?» Ella'nın sesindeki hayret genç kızın bütün üzüntüsünü ortaya koyuyordu. Nonnie'nin güzelliği Ella'nın daima ikinci plânda kalmasına sebep olmuş ve genç kız bu yüzden hayal kırıklıklarına uğramıştı.

Babası, «Evet,» dedi. «Ona acımalısın. Nonnie, bir sene içinde civarımızdaki bütün gençlerle nişanlandı. Sonra hepsini başından attı. Senin doktora da aynı şeyi yapacağından emin olabilirsin. Nonnie sevmesini bilmiyor..»

Genç kız cevap vermeyince Mr. Bennet, kalkıp odadan çıktı. Ella'yı bir müddet yalnız bırakmak daha doğru olacaktı. Zaten büyük kızını vakit geçirmesi için kendi yanına almıştı. Meşhur bir avukat olan Bennet'in yanında çalışan Ella, üzüntüsünü kısa zaman içinde unutabilirdi. Okuldan kovulan Nonnie de babasının bürosunda iş istemişti ama Bennet, genç avukatları düşünerek bunu şiddetle reddetmişti.

Nonnie, yalnız kalınca sıkılan bir tipti. Bu yüzden Lacey Malikânesindeki binicilik okuluna devama başladı. Fakat binicilik okulunda hiç erkek yoktu. Miss Lacey, orta yaşlı bir kadındı ve talebelere o ders veriyordu. Nonnie, sıkıntıdan patlıyacak hale gelmişti.

Fakat bir gün Ella'nın verdiği haber Nonnie'nin ümitlenmesine sebep oldu. Genç kız, «Miss Lacey sana haber vermedi mi, Nonnie?» diye sordu. «Bugün kadıncağız iki defa babama geldi. Lacey Malikânesinin sahibi Sir Guy'ın Amerika'da bir kuzeni varmış. Hem adam petrolcuymuş ve çok zenginmiş. Yakında buraya gelecekmiş. Zannedersem Lacey Malikânesini alıp otel haline koyacakmış.»

Nonnie'nin güzel gözlerinde bir pırıltı belirdi. «Zengin petrolcu ne zaman gelecekmiş?»

— «Miss Lacey Stanton adındaki milyonerin pek yakında geleceğini söyledi.»

Ella'nın dediği doğru çıktı. İki gün sonra ısmarlama yaptırdığı beyaz İtalyan otomobiline binmiş olan Glenn Stanton, Westerley'e geldi. Uzun boylu, geniş omuzlu yakışıklı bir gençti. Üstelik babasının tam elli üç petrol kuyusu vardı. Bunlar yetişmiyormuş gibi Stanton bekârdı. Civardaki bütün kızlar onunla ilgilendiler tabiî.

Sir Guy, her sabah kuzeniyle dolaşmaya çıkıyordu. Glenn de Guy kadar iyi ata biniyordu. Bir gün yine dolaşırlarken Guy, eliyle ilerideki çayı işaret ederek, «Babamın zamanında burada alabalık vardı,» diye izah etti.. «Fakat halam binicilik okulu için tabiî bir mania istiyordu. Bu yüzden de çayın üst kenarının on metrelik kısmına bir duvar çektiler. Küçük biniciler orada mânia atlıyorlar.»

Glenn, dürbününü gözlerine götürerek karşı tarafa baktı. Sonra bir ıslık çaldı. «Çocuk mu dedin? Eğer halanın okulundaki küçük biniciler böyleyse hemen gidip ben de oraya yazılayım. Aman ne kız. İşte atını mahmuzladı. Aa!... Hayret! Bu işe ne demeli?»

Dürbünü Guy'a uzattı. Genç adam da çayırdaki güzel atlıyı bir, iki dakika seyretti.

— «Bu işe ne dersin Guy?»

— «Güzel bir kız.»

— «Ben onu kasdetmedim. Kız ne yapıyordu dersin?»

— «Herhalde mânia atlamaya çalışıyordu.»

— «Buraya bak, Guy. Belki beni Teksas'lı bir budala sanıyorsun. Fakat küçük yaştanberi ata bindiğimi unutma. Bu kız mânia atlamıyor. Attan nasıl düşeceğini tecrübe ediyordu. Buna ne dersin?»

Guy, gülmeye başladı. «Bana kalırsa kız civarda Teksaslı bir milyoner olduğunu duymuş. Herhalde senin yanına sokulup attan düşecek. Sen de onu yerden kaldıracak kadar nazik bir insansın.»

— «Öyle mi?» Teksaslı heyecanla etrafına bakındı. «O çayıra çıkan en kestirme yol hangisi?»

— «Dur bakalım, Glenn. Benim misafirimsin. Para canlısı mahlûkların eline düşmeni istemem. Hem üzülecek bir şey yok. O kız ne yapıp yapıp elli üç petrol kuyusuna yaklaşacaktır.»

* * *

Fakat Nonnie gibi kararlı bir kızın bile gayesine erişebilmesi o kadar kolay değildi. Genç kız iki hafta çalışmasına rağmen bir neticeye varamamıştı. Sadece her gün attan düştüğü için vücudü çürük içindeydi. Pazartesi günü okulun ahırına giden Nonnie, her zaman bindiği doru at yerine durgun halli kır atı görünce sinirleniverdi. Seyis, «Özür dilerim,» dedi. «Yıldırım'ı başka bir talebe aldı. Ahırda Talih Yıldızı'ndan başka at yok.»

Nonnie, omzunu silkerek ata bindi. Hiç olmazsa bu atın adı Talih Yıldızı'ydı. Ormana girince neşesi biraz yerine geldi. Hem hava da çok güzeldi. Karşıdaki çayın önündeki mâniayı görünce atını mahmuzladı. At, başını çevirip dik dik baktıktan sonra ağır ağır yoluna devam etti. Nonnie, bu sefer sinirlenmişti. Atı tekrar mahmuzladı tabiî. Talih Yıldızı kişneyerek şaha kalktı ve sonra dört nala koşmaya başladı. Genç kız aslında iyi bir binici de sayılmazdı doğrusu. Korkuyla bir ayağını özengiden çekti. Kır atı idare etmesine imkân yoktu artık. Birlikte mânianın üstünden geçtiler ve Nonnie birdenbire havalanıp atın üstünden uçtu. Çayın kenarındaki otların üstüne düştü.

Aynı anda biri, «Fevkalâde,» diye bağırdı. «Çalışmanın faydasını gördünüz. Kalkmanız için size yardım etmem lâzım mı?»

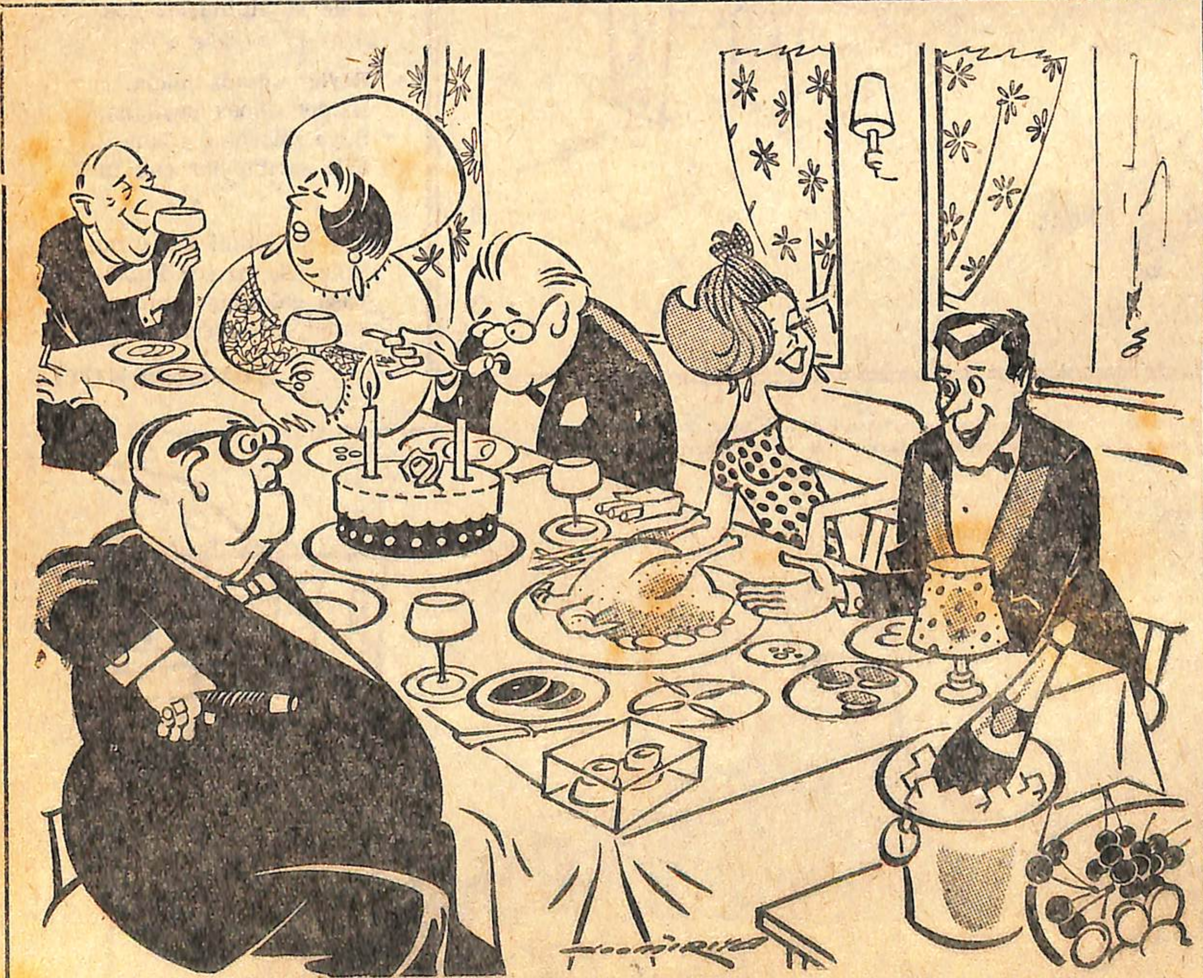
Canı fena halde yanan Nonnie, başını kaldırınca karşısında gri gözlü, siyah saçlı, son derece yakışıklı bir erkek gördü. Henüz yirmi yaşında olmasına rağmen Guy'un yüzündeki ifade bir hayli sertti. Genç kız, acıyan yanağını uğuşturdu. «Ne?.. Ne oldu?»

— «Dediğim gibi plânladığınız şekilde ayaklarımın dibine düştünüz. Fakat küçük bir hatâ yaptınız. Zira ben Teksaslı milyoner değilim. Adım Guy Lacey.»

Nonnie, biraz kendisine gelir gibi olmuştu. Doğrulup oturdu. «Neden bahsettiğinizi bilmiyorum. Bilmek de istemiyorum zaten... Hem bacağıma bir şey oldu sanırım.»

Kımıldamaya çalıştıysa da can acısından gözleri yaşardı. İri siyah gözlerinden yaşlar akıyordu. Genç adam, soğuk ifadeli gri gözlerini genç kıza dikmişti. Onun ağladığını görünce birdenbire yumuşadı. Atından atlıyarak Nonnie'nin çamur içinde kalmış bacağını usulca tuttu. «Neyse, bacağınız kırılmamış. Diziniz incinmiş sanırım. Üstüne düşmüşsünüz. En iyisi sizi eve götüreyim.» Genç adam eğilip kızı kucağına aldı. Can acısından Nonnie'nin başı dönüyordu. Guy, ağır ağır eve doğru yürüdü.

Fakat daha eve girer girmez Nonnie'yle genç adam birbirlerine düşman kesiliverdiler. Miss Lacey, yeğeninin kucağındaki kızı görünce neredeyse bayılacaktı. Zira herkes gibi kadıncağız da Nonnie'nin çok hoppa bir mahlûk olduğunu biliyordu. Guy, gülerek, «Kızcağız, mania atlarken düştü,» diye izah etti. Dizini burkmuş sanırım.» Nonnie'yi

— Baba bir ricam var: Bu gecelik para cüzdanını bana verir misin?..

divanın üstüne yatırdı. «Bayıldı galiba.»

Miss Agatha Lacey, fena halde sinirlendi. «Bu kızın evimizde kalmasına taraftar değilim. Hemen babasına telefon edeceğim. Gelip kızını götürsün. Hem bana kalırsa bu hoppa mahlûk sırf Glenn'le tanışabilmek için bu numarayı düşünmüştür.»

O sırada bahçe kapısından içeriye giren Glenn, «Benden mi bahsediyorsunuz?» diye sordu. Sonra Nonnie'yi görerek şaşırdı. Kızın güzelliği onu büyülemişti sanki. «Aman Yarabbi... Guy, kıza ne oldu? Sana yardım edebilir miyim?»

Nonnie, «Ella'yı isterim,» diye fısıldadı.

— «Kimi istiyorsun? Üzülme yavrum ben her dediğini yapacağım. Sen dinlenmene bak. Glenn her arzunu yerine getirmeye hazır.»

Nonnie, «Teşekkür ederim,» diye mırıldandı ve yine yalandan bayıldı.

Bir saat sonra Mr. Bennet'le karısı malikâneye gelmişlerdi. Kızının bir şeyi olmadığını hisseden kadın Teksaslı milyoneri görünce, «Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum,» diye atıldı. «Nonnie'nin bir müddet burada kalması iyi olur. Zaten kızımın bünyesi kuvvetli değil.»

Mr. Bennet, karısını dik dik süzdü. «Nonnie, ömründe bir gün bile hastalanmamıştır. Sir Guy, sizi rahatsız ettiğimiz için özür dileriz. Nonnie'nin bir şeyi olduğunu sanmıyorum. İlk fırsatta onu alıp götüreceğim. Tabiî her şeyden evvel bir doktor çağırmak lâzım. Ben Ella'yla Nonnie'ye lüzumlu şeyleri yollarım.»

* * *

Aradan bir hafta geçmesine rağmen Nonnie, hâlâ malikânedeydi. Şehrin genç doktorlarından biri Nonnie'nin cazibesine kapılarak kızın yerinden kaldırılmaması icap ettiğini söylemişti. Glenn, genç kıza hususi bir hastabakıcı da tutmuştu. Ella da kardeşine bakmaya gelmişti tabiî. Elli üç petrol kuyusu olan genç milyoner her gün genç kıza kucak dolusu çiçek yolluyordu. Nonnie, yakında Glenn'in kendisine evlenme teklif edeceğinden emindi. Fakat aksi bir tesadüf bir anda her şeyi değiştirdi. Bir sabah elinde büyük bir buket çiçekle kızın odasına giden Glenn, o sırada kapıdan çıkmakta olan Ella'ya çarptı. Bu yüzden genç kızın gözlüğü yere düşerek kırıldı. Milyoner, «Affedersiniz, Miss Ella,» diye mırıldandı. «Kabahat bende.»

—« Rica ederim üzülmeyin. Zaten kendime yeni bir gözlük alacaktım. Aylardanberi ihmal ediyordum. Biraz sonra otobüsle çarşıya ineceğim. O zaman gözlükçüye de uğrarım.»

— «Müsaade ederseniz sizi ben götüreyim. Hiç olmazsa bunu kabul edin.»

Ella, memnuniyetle kabul etti. Birkaç dakika sonra milyonerin iki kişilik spor arabasına binerken Glenn, kızı ilk defa görüyormuş gibi oldu. Biçimsiz gözlüğü kırıldığı için Ella'nın güzel gözleri ortaya çıkmıştı. Genç kızın bol elbisesi rüzgârda vücuduna yapışıyordu. Üstelik vücudü de bir hayli güzeldi. Nonnie'nin arzularını yerine getirmek için uğraşan çirkin kız gitmiş yerine bu şahane mahlûk gelmişti. Glenn kendi kendine gülümsedi. Hem Ella'nın yanında çok rahat ediyordu. Genç adam Ella sayesinde Nonnie'nin tesirinden kurtulduğunu anlıyarak derin bir nefes aldı.

* * *

Nonnie, beşinci defa baş ucunda duran saate baktı. Sinirlenmeye başlamıştı. Ella'yla Glenn gideli tam üç saat olmuştu. Bir gözlük almak için bu kadar zamana lüzum var mıydı? Kendisini teselli etmek için vazolardaki çiçeklere göz attı. Evet, Glenn kendisini seviyordu. Bir haftadan beri gönderdiği hediyeler, getirdiği çiçekler de bunu gösteriyordu. Fakat Glenn bir türlü evlenme teklif etmiyordu. Nonnie, gözlerini kapatarak hayal kurmaya başladı. Evlenince elmaslara, kürklere kavuşacaktı. Elli üç petrol kuyusu olan kocası onun her arzusunu severek yerine getirecekti...

Kapının açıldığını duyan Nonnie, doğruldu. Glenn'le Ella dönmüşlerdi. Genç kız, dudaklarını bükerek, «Nerede kaldınız?» dedi. «Hasta olduğumu biliyorsunuz. Ella'nın yanımdan ayrılmasını istemiyorum.»

Fakat Glenn'in özür dileyecek yerde mânalı mânalı güldüğünü görerek şaşırdı. Teksaslı milyoner, «Korkarım bundan sonra ablan pek yanında kalamıyacak,» diye mırıldandı. «Sana verilecek bir müjdemiz var. Lacey Malikânesini almaktan vazgeçtim. Ella'yla evlenip Teksas'a döneceğim. Ablanı ancak birkaç gün daha görebileceksin.»

Nonnie, bu sefer sahiden bayıldı. Kendisine geldiği zaman baş ucunda Ella, Glenn ve Sir Guy duruyordu. Genç kız hiddetle kardeşine baktıktan sonra düşünmeye başladı. Artık olan olmuştu. Elli üç petrol kuyusuna hiçbir zaman sahip olamıyacaktı. Fakat Sir Guy da yakışıklı ve genç bir erkekti. Hem Lacey Malikânesi de yabana atılmazdı...

Çeviren :
Gülten Suveren

— Uyan oğlum uyan, yaz geldi geçiyor!..

* * *

Bilgiç

Onüç, ondört yaşlarında bir serseri çocuk gangster çetesine girmek ister; reis oğlanı şöyle bir süzdükten sonra:

— Bir, bir daha kaç eder? der.

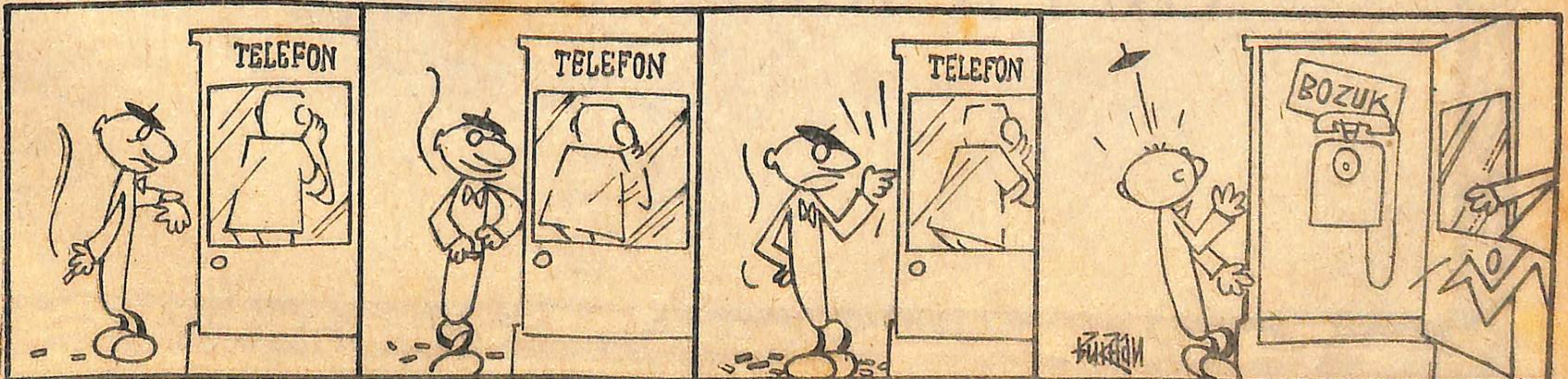
— İki! der serseri.

Reis tabancasını çektiği gibi bir kurşunda yere serer.

— Niçin öldürdün? diye sorar yardımcısı.

— Çok biliyordu da ondan!...

KALENDER NİYAZİ **Çizen: BURHAN**

YAPI ve KREDİ BANKASI
22. çalışma yılına başlarken:

Ne kumar, ne piyango

Bankaların ikramiyeleri ne kumardır, ne de piyangodur.
Çünkü mevduat sahipleri için hiçbir **zarar** ve **kayıp** yoktur.

YAPI ve KREDİ BANKASI

*

Eşit şans

Hükûmetçe alınmış kararlar gereğince, bankalardaki tasarruf mevduatı sahiplerinin kazanabileceği ikramiye miktariyle kazanma şansı,
bütün büyük bankalarda
aynı ölçülerdedir. Bu hakikati reklâmlarında daima gözönünde bulunduran banka:

YAPI ve KREDİ BANKASI

*

İlimle, teknikle müşterinin huzurunda

Tasarruf hesaplarını Üniversite profesörlerinin koydukları prensipler içinde,
elektronik makinelerle
hazırlayan ve ikramiye. çekilişlerini kuruluşundan beri **müşterilerinin önünde** yapan, bu mevzuda da **ilk adımı atmış** olan banka

YAPI ve KREDİ BANKASI

(Reklâmcılık: 3576—212)

Milletler Gülüyor

Kürk

Genç, güzel sekreter arkadaşlarından birine, patronunun bir kürk manto hediye ettiğini anlatır, bunun üzerine öteki merakla sorar:

— O'nunla samimî münasebetlerin var mı?

Sekreter gülmeğe başlar:

— Amma da hayalprestsin Jacxueline! Ben sadece karısının çok samimî arkadaşıyım. Ayrıca metresini de çok yakından tanıdığımdan haberi var!...

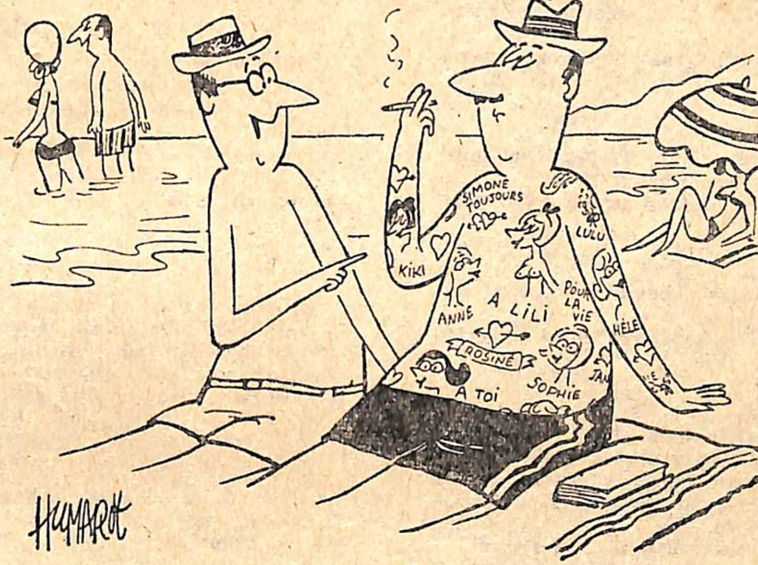
* * *

Tercih

Antoine hemen hemen bütün âletleri çalmasını bilene çok mahir bir müzisyendi. Arkadaşlarından biri;

— En çok sevdiğin çalgı hangisi? diye sordu.

— Viski bardağımı koyacak yer bulduğum için piyanoyu gitar, trompet, violon ve violonsele tercih ediyorum.

— Bundan başka neyle meşgul oluyorsunuz?

Alo!

Villâ'da telefon çalar, zarif bir hizmetçi kız koşar, tatlı bir sesle:

— Alô! der.

Ahizenin ucundaki ses:

— Sen misin salak?

— Bir saniye efendim, gidip beyi çağırayım!

* * *

İstikbal

— Siz ilerde iyi bir meslek sahibi olacaksınız! dedi falcı, karşısındaki adama, yüksek bir mevki sizi bekliyor, bütün kademeleri kolaylıkla tırmanacaksınız. Ayrıca sırtınızda parlak bir üniforma görüyorum.

— Zahmet etmeyin madam! Ben zaten itfaiyeciyim!

* * *

İkizler

Göz doktoru hastaya:

— Madam, gözleriniz ne zamandanberi şaşı?

— İkizlerim yürümeğe başladığındanberi!...

İyimser!

Trende...

İsidor'un bulunduğu kompartımanda bütün yerler doluydu. Koridorda, ayakta üç kadın duruyor bir yandan da onu süzüyorlardı...

İsidor bir aralık oturduğu yerden başını uzattı vee:

— Hanımların en yaşlısına yerimi veriyorum dedi.

Kimse kıpırdamayınca, İsidor da rahatça seyahatine devam etti!...

* * *

Bisküi

Anne, oğluna seslenir:

— Nicole, bir bisküi vereyim mi?

Nicola cevap vermez.

— Nicole bir bisküi vereyim mi? Nicole beni duyuyor musun? Bir bisküi ister misin? Niçin bana üç defadır aynı şeyi tekrarlatıyorsun?

— Anneciğim üç tane istiyorum da ondan!...

Deniz seyahati

Transatlantik Okyanusun ortasında Amerikaya doğru yol alıyordu. Kaptan kendini çok yorgun hissettiği için doktoru yanına çağırttı. İyice bir muayeneden geçip, şikâyetlerini anlattıktan sonra, merakla sordu:

— Doktor bey, durumum ciddi mi?

— Hayır tam mânasıyla değil!

— Öyleyse niçin bu kadar düşüncelisiniz?

— Şey.. Bu tip yorgunluklarda hastalarıma hep deniz seyahati tavsiye ederim de...

* * *

Tatil

Evin beyi, genç hizmetçi, kızı bir işaretle yanına çağırdı, ve köşe başındaki postaneden atılmak üzere gizli bir mektup verdi, ve ısrarla:

— Madeleine dedi, sakın dışarı çıktığını karım anlamasın!

Hizmetçi sadece gülümsedi:

— Hiç merak etmeyin mösyö, bu konuda bana emniyet edebilirsiniz!.. Hiç size, tatildeyken karınızın ne yaptığını fısıldadım mı?

* * *

ARABA

Yırtık şapkasına bir frank atan adama, dilenci:

— Geçmişi düşündükçe hayretler içinde kalıyorum, dedi. O zamanlar hep arabayla gezerdim, üstelik de ben kullanmazdım.

— İflâs mı ettiniz? dedi yufka yürekli adam, ne kadar oluyor?

— Vallahi herhalde 45 sene falan olmuştur. O zamanlar pek ufaktım. Annem beni arabaya koyup gezdirirdi...

— Biraz bekliyelim. Yağmur dinmedi!

Banyo

Karı koca tiyatroya gidecekler, adam yarım saattenberi hazır, karısını bekliyordu.

Son bir defa saatine baktıktan sonra uşağa:

— Hanım hâlâ banyo dairesinde mi? diye sordu.

— Evet Mösyö.

— Sor bakalım ne zaman inecek?

— Boşuna efendim! Bir dakikaya kalmaz burada olur!

— Nerden biliyorsun?

— Karşı komşu banyosunun penceresini şimdi kapadı...

* * *

Kül

Mösyö ve Madam salonda oturuyorlardı. Bir aralık adam gazetesini indirdi:

— İrma, ben ölünce yakılmak istiyorum! dedi.

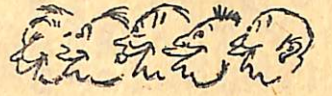
— Nerden çıktı bu şimdi? Gene her taraf kül içinde kalacak!..

— Yanıma yedek lâstik almadan seyahate çıkmam!

Nelere Gülüyorlar

Kalp para

MAC Trevor at yarışlarına giderken bir arkadaşının verdiği formülü yanına almağı unutmamıştı. O gün şansı açıktı oynadığı at birinci geldi. Mac Trevor hemen gişeye koştu. Parasını almak için acele ediyordu. Kasadaki adam, O'na yirmibeş tane İngiliz lirası verdi. İskoç bunları birbir inceleyip, ışığa tutmağa başlayınca adamın canı sıkıldı:

— Herhalde size kalp para verdiğimden şüpheleniyorsunuz, değil mi? dedi.

— Kat'iyen! demin size verdiğim liranın bunların arasında olup olmadığına bakıyorum da... (İskoç)

* * *

Kedi

Vakit gece yarısını çoktan geçmiş, Saint Tropez mışıl mışıl uyuyordu. Veterinerlerden birinin telefonu çaldı.

— Alô! dedi telâşlı bir kadın sesi, doktor hemen evime gelebilir mi? Kedim çok hasta da...

— Kimsiniz? dedi bir kadın sesi.

— Brigitte Bardot!

Birkaç saniyelik bir sükûttan sonra kadının sesi tekrar duyuldu:

— Üzgünüm madam, kocam yalnız köpekleri tedavi ediyor! (Fransız)

* * *

Kim?

Bu olayın Amerika Birleşik Devletlerinde geçtiği söyleniyor: Kardinal Spellman hem denizde, hem karada giden otomobiliyle Sante Barbara kıyılarında yazın tadını çıkarıyordu... Bir aralık yanından, Chrit Craft bir motorun arkasında su kayağı yapan bikinili bir genç kadın geçti ve:

— Merhaba Spelly! diye bağırırken, eliyle de selâm verdi.

Kilisenin prensi birazcık miyoptu. Yanındakilere sordu:

— O kimdi?

Ötekiler hemen izah ettiler.

— Komşu manastırın baş rahibesi!... (Amerikan)

Kırmızı etek

«Bulunmuş Eşya» bürosundaki iki memur dışardaki kalabalığa rağmen istiflerini bozmuyorlar, yavaş yavaş çalışıyorlardı.

Tam bu sırada üzerinde uzunca bir ceketten başka bir şey olmayan bir kadın hızla içeri girdi:

— Beyler, dedi, ucunda iki çocukla kırmızı bir etek getirdiler mi?... (İspanyol)

* * *

Sigorta

Mario eve girer girmez karısına müjdeyi verdi:

— Sevgilim bugün hayat sigortası yaptırdım!..

Öteki bundan bir şey anlamamıştı. Onun üzerine kocası izah etti:

— Şayet ölürsem, hiçbir maddî sıkıntıya düşmiyeceksin!

— Çok iyi! dedi karısı, çok güzel bir fikir. Anladım, bundan böyle sen hastalanınca doktor çağırmıyacağım. (İtalyan)

* * *

Tavsiye

Onésime doktora gitti, muayene olduktan sonra:

— Doktor bey, dedi, başvurduğum üçüncü doktorsunuz. Birincisi bana bol bol yürüyüş, ikincisi ise Vischy'de kür tavsiye etti. Siz ne düşünüyorsunuz?

— Ben, Vichy'ye yürüyerek gitmenizi tavsiye edeceğim!... (Belçika)

* * *

Hediye

Büyük bir mağazada kadının biri satıcıya:

— Kocama yaş günü için bir hediye almak istiyorum der.

— Hanım, müsaadenizle bir şey sorabilir miyim?

— Buyrun!

— Ne kadar zamandanberi evlisiniz?

— 15 sene!

— Öyleyse, «ucuz satış» kısmına uğrayıverin! (Mısır)

REKLÂMINIZI GAZETE VE DERGİLERLE DEĞERLENDİRİN!

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 27 66 00 - 27 66 01
Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 15657—210)

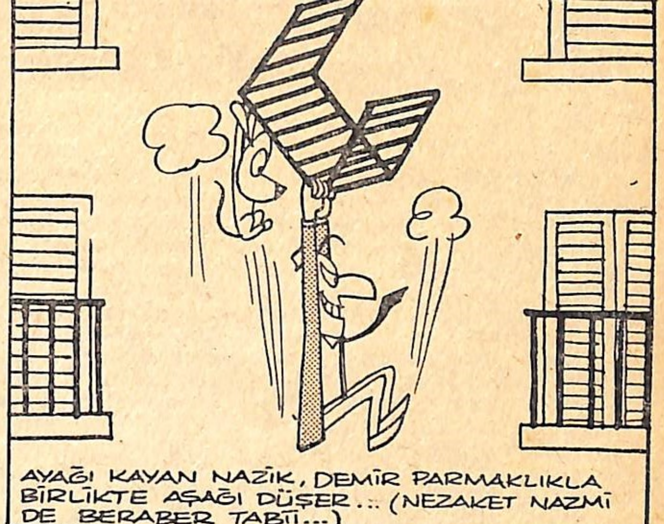
AKBANK
emrinizdedir
AKSİGORTA

(AK—214)

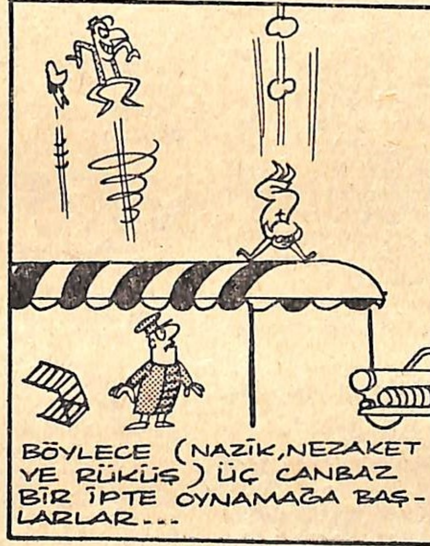
nazik SÜLÜMAN

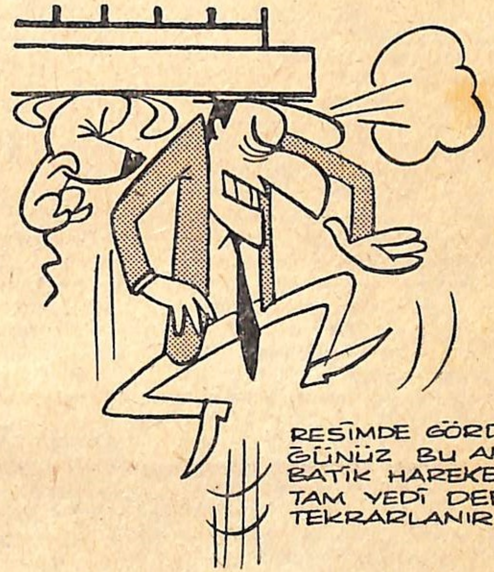
11

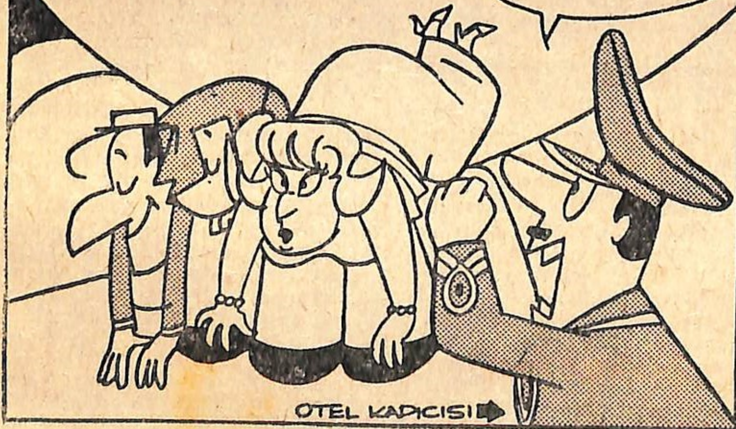

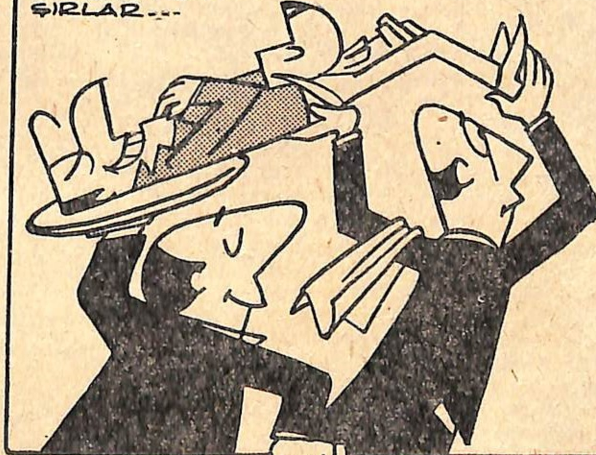

Aziz Nesin'in Romanı

TEK DELİK

— 20 —

Bu anlattığım hâdisenin üstünden kaç yıl geçti. Gençtim ama budala da değildim. İşin içinde bir orostopolluk olduğunu sezinliyordum ama, ne olduğunu keşfedemiyordum.

O gece konuşmamız böylece kaldı. Ertesi gün Vasil:

— Hadi, senedi yapalım... dedi.

Bana o kadar iyilik etmişti ki:

— Hayır olmaz! diyemedim. Çünkü niçin olmaz diyeceğimi bilemiyor, reddetmek için sebep bulamıyordum.

Kendi kendime, ne zarar ederim ben bu işten, diye düşündüm. Hiç!... Sermaye koymadım ki kaybedeyim Vasil'in niyeti beni borçlandırmaksa neyimi alır? Belki bunların hiç birini düşünmedim de onun bana yaptığı iyilikler yüzünden teklifini reddedemedim. Belki bu da değil ayda alacağım elli lira cazip geldi. Çünkü o zaman sınıf arkadaşlarım mülâzımı evvel olmuşlardı «Üsteğmen» ve ellerine kırk dokuz lira maaş geçiyordu. Halbuki ben iki yüz elli lira maaş alacaktım. Çoktanberi izimi kaybetmiş olan, başıma gelenleri bilmeyen anneme babama yardım edebilirdim. Evlenmeyi de düşünüyordum. Bu parayla hasretini çektiğim namuslu bir hayatı kurabilirdim. Hemen o gün kâtibiadilden «Noter» on bin liralık borç senedini yaptık. Yine aynı gün Vasil bana altı bin liraya dükkânı devretmiş oldu. Bu devir muamelesi de resmen olmuştu. Ben sanki Vasil'e altı bin lira vermiş, dükkânı almıştım. Ertesi gün de dükkânın tabelâsı indirildi, yerine benim adıma yazılan tabelâ kondu:

«İtimad yağ ticarethanesi»

Ferit Çatanzade»

Aradan on-onbeş gün geçmişti ki, komşu yağ tüccarlarından Hacı Salih Efendinin oğlu, bizim dükkânda Vasilin bulunmadığı bir gün. bana:

— Bu Vasil, dedi; dükkânın sahibi olmana karşılık sana ne veriyor?

— İki yüz elli lira! dedim.

Hacı Salih'in oğlu;

— Neee? diye bağırdı, ulan amma da kazık atmış sana be... Sen bizim dükkânı devralsaydın, babam sana ayda beş yüz lira verirdi.

Hacı Salih Efendi Vakfıkebirliydi ve sağyağ, tereyağ ticareti yapıyordu.

— Nasıl kazık? diye sordum...

— Basbayağı kazık işte.. Bırak burasını, şimdi bizim dükkânı devral, sana beş yüz lira aylık verelim.

— Niçin bana devredeceksiniz dükkânınızı?

Oğlan:

— Yuuu... dedi, amma da safmışsın be... Numara mı yapıyorsun, yoksa benimle dalga mı geçiyorsun?

— Ne numara, ne de dalga...

— Eh öyleyse... deyip çıktı dükkândan.

Zaten işkilleniyordum, bu sefer içime kurt düştü.

Vasil bir gün bana:

— Yarın münakasaya «eksiltme» ye gireceksin! dedi.

Gazetelerde münakasa ilânları görürdüm ama, ne olduğunu bilmezdim.

— Ne münakasası? diye sordum.

— Askeriyenin yağ münakasası, dedi.

— Bildiğim bir iş değil... dedim.

Güldü:

— Beraber gideceğiz, öğrenirsin... dedi.

Ertesi gün öğleden sonra Askerî ları da vardı. Oradakilerin bir kısmını tanıyordum. Komşumuz yağcı Hacı Salih de oradaydı.

Münakasa kapalı zarf usulü ileydi. İki kışla askerin bir yıllık yağ ihtiyacı, oradaki müteahhitlerden birinin üstüne kalacaktı. Hangi tüccar daha ucuza yağ vermeyi teahhüt ederse iş onun olacaktı. Resmen dükkân sahibi tüccar ben gözüktüğüm için münakasaya da ben girecektim. Elimizdeki şartnamede yağın vasfı ve ihtiyaç miktarı yazılı idi. Bir yılda yirmi sekiz ton yağ verilecekti. Hepimize zarflar verildi. Kâğıda yağın kilosunu kaçtan satacağımızı yazıp zarfa koyup, kapalı zarfı verecektik. Aklımda kaldığına göre o zaman perakende olarak yağın kilosu 160 kuruş filândı. Biz, yüz yirmiden, yüz kırktan getirtiyorduk. Yavaş yavaş işi benimsemeye başladığımdan artık kendimi de yağ tüccarı saymağa başladığım için kendi kendime hesap ediyordum. Biz toptan yüz yirmiye aldığımıza göre yüz elliden satabilirsek kilo başına otuz kuruş, sekiz tonda yirmi dört bin lira kazanılmış olacaktı. O zaman en iyi en büyük apartman yirmi bin liraya alınıyor. Bir kalemde yirmi dört bin lira kazanç.

Vasil yanımdaydı yüzüne baktım.

— Yüz otuz yazayım mı diye sordum.

— Deli misin sen? dedi.

Yazacağım fiyatı az buldu sanarak:

— Yüz kırk mı? dedim.

Vasil alaylı alaylı gülüyordu. Mahcup olarak:

— İyi ama Mösyö Vasil, dedim, biz daha yüksek fiat yazarsak, başkaları da ucuz teklif eder, iş onlarda kalır.

Vasil:

— Seksen, seksen... diye fısıldadı.

— Yüz seksen mi? Sen bilirsin ama Mösyö Vasil, çoktur... dedim.

Benimkisi de işgüzarlıktı. Kulağımın dibinde sert sert:

— Seksen, seeksen... diye fısıldadı.

— Nasıl olur Mösyö Vasil?

— Yaz sen yahu!...

Sanki mal sahibi ben mişim gibi:

— İyi ama zarar ederiz.. dedim.

— Seksen yaz kardeşim.

— Biz yüz yirmiye alıyoruz, seksene nasıl satarız?

— Yahu sen yaz!

— Ben senin çok iyiliğini gördüm, zararını istemem..

— Yahu yaz.. Seksen yaz!..

— Ben karışmam, al sen yaz!

— Çattık... Müteahhit sensin, sen yazacaksın.

— Göz göre göre zarar olur mu Vasil? diye bağırdım.

Salondakiler dönüp bize baktılar.

— Zarar edecek olan ben değil miyim, sana ne! dedi.

Orası öyle... Kâğıda seksen kuruş diye yazdım ama, doğrusu, istemiyerek yazdım. Zarfı kapayıp verdim. Az sonra açılan zarflardan teklif edilen fiatlar okunuyordu. En ucuz fiatı ben teklif etmiştim. Seksen kuruşa yağ teahhüdünün bende kaldığı duyulunca gülüşenler oldu.

Vezneye teminat parasını yatırdık. Öbür müteahhitler Vasil'i tebrik ediyorlardı. İçlerinden biri yanağına bir makas atarak:

— Bende de böyle bir arslan olsa, ben yağı kırk kuruştan satardım...

İyice işkillenmiştim. Dükkâna dönünce:

— Mösyö Vasil, seninle ciddî olarak konuşacağım... dedim.

— Sen bana, yüz yirmi kuruştan aldığımız yağı nasıl seksen kuruştan satacağımızı anlatsana!

— Sözle anlatılmaz. Ne kadar anlatsam boşuna anlamazsın. İşin içine girdin mi anlarsın.

— Bir hesaba göre kilo başında.. altmış kuruş zarar..

— Zarar olmaz, ama kâr az olur..

Başka bir gün Hacı Salih'in oğluna sordum. Oğlan alaylı alaylı:

— Vasil askerleri çok sever de, dedi, onun için ucuza veriyor. Askerlerden de kazanmayıversin...

Kışlaya yağ vermiye başladık. Levazım Âmirliğinden muamelesini yaptırdıktan sonra, yağı kendim götürüp askerî erzak ambarına teslim ediyorum.

İlk günlerdei hesaba göre zarar ettiğimiz muhakkaktı. Aldığımızdan ucuza yağ satıyorduk. Bir gün Vasil, iki araba patates satın aldı. Patates çuvallarını ardiyeye doldurduk.

— Ne olacak bunlar Mösyö Vasil? dedim.

Gülerek:

— Patates ticaretine başlıyacağız! dedi.

O günden sonra da her üç-dört günde bir birkaç araba patates almağa başladı. Durmadan patates alıyorduk, ama hiç patates sattığımız yoktu. Bizim ardiyeye aldığımız patateslerin sığmaması lâzımdı. Ne oluyordu bu patatesler? Biraz kurcalayınca işi öğrendim. Vasil'in kimyager olan oğlu, patateslerden yağ yapıyordu. Patatesleri kazanda kaynatıp püre yapıyor, içine daha bilmediğim bir şeyler katarak yağ haline getiriyordu. Ben bunu öğrenince:

— Arkadaş ben bu işde yokum! dedim.

Vasil:

— Bunda bir kötülük yok ki... dedi.

— Daha ne kötülük olsun, yağ diye patates ezmesi satıyorum.

— İyi ama patates vücuda zararlı değildir ki... Gayet besleyicidir.

Kimyager olan oğlu, patatesin terkibini anlatmaya, içinde ne nisbette nişasta, glikoz, hattâ yağ bulunduğunu sayıp dökmeğe başladı. Sonra da:

— **Kimya** ilmi günden güne inkişaf ediyor, dedi, biz neden kimya ilminin inkişaflarından istifade etmiyelim. Meselâ Almanlar kömürden et, kemikten şeker, tahtadan un yapıp bunu Alman milletine yediriyorlar. Kötü bir şey olsa hiç kendi halkına yedirirler mi? Çünkü onu yiyenler; meselâ kömür yediklerini bilmiyorlar ki, tıpkı et... Sen et ye de, yediğin et neden yapılmış olursa olsun...

Adamın dedikleri, ilmî bakımdan izahları bana makul gelmeğe başlamıştı.

Vasil:

— Biz gene namuslu insanlarız, dedi, ya münakasa başka bir tüccarın üzerinde kalsaydı, daha mı iyi olacaktı. Hiç olmazsa biz yağa patates vesaire karıştırıyoruz; onlar hiyle karıştıracaklardı. Biz gıda maddelerine hiçbir zaman hiyle karıştırmayız, günahtır, biz Allahtan korkarız.

— Pekiy, hiyle nasıl oluyor? diye sordum.

— Hiyle, bir gıda maddesinin içine yenilmiyecek, zararlı maddeler karıştırmaktır. Bizim yerimizde başka bir müteahhit olsa yağa meselâ, ağır gelsin diye toprak, yağlı kil vesaire katar. Halbuki biz patates ezmesi, yumurta, iç yağı, makine yağı vazelin filân katıyoruz; bunların hepsi de insan vücudüne lâzım ve faydalıdır. Bir tarihte, bu komşumuz Hacı Salih var ya, yağ diyerek öyle karışık ve zararlı maddeleri satmış ki o yağdan yiyenlerin hepsinin erkeklikleri kesilmiş. Sonradan bazı doktorlar, nüfus tahdidi için ilâç olarak bu yağın terkibini öğrenmek istediler de, Hacı Salih bir türlü o terkibi bir daha bulamadı. Öyle karmakarışık şeyler doldurmuş ki, sonradan neler doldurup katıştırdığını bir türlü hatırlıyamadı. Yoksa o ilâçtan dünyanın parasını kazanacaktı. Ne olacak cahillik...

Kimyager oğlu:

— Biz, hangi maddeyi ne kadar kilo kattığımızı gayet iyi hesap ederiz... dedi.

Babası da:

— Biz, namuslu insanlarız, dedi, namuslu tüccarız. Bu zamana kadar öğrenmedinse, git piyasada istediğine sor. Piyasada daima itibarımız ve kredimiz vardır. Bizde hiç kimsenin beş kuruş alacağı kalmamıştır. Otuz yıllık tüccarım, bugüne kadar bir kere bile protesto olmadım. Bonolarımı zamanında öderim. Bütün piyasa bizim namusumuzu bilir.

— Dedikleriniz doğru, dedim sizi çok iyi anlıyorum. Ama...

— Aması ne?

— Sizin yağa patates kattığımızı alıcı bilmiyor ki...

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11
İLÂN FİATI:
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı: 100 kuruştur.

"GÜLİVER, AKADEMİYİ DE ZİYARET ETTİKTEN SONRA, ARTIK BAŞŞEHİR LAGADO'DA GÖRECEĞİ ENTERESAN BİRŞEY KALMAMIŞTI..."

İKİ KATIR, YOL GÖSTERMESİ VE KÜÇÜK DENGİMİ TAŞIMASI İÇİN DE BİR KILAVUZ KİRALADIM... BANA BUNCA LÜTUFLARDA BULUNMUŞ KORUYUCUMLA VEDALAŞTIM...

MALDONADO LİMANINA VARDIK... FAKAT UMDUĞUMUZU HEMEN BULAMAMIŞTIK. BİR SAHİL HANINA YERLEŞTİM...

KALDIĞIM HANDA, BİRKAÇ ARKADAŞ EDİNMİŞTİM...

BÜYÜCÜLER ADASINA, ERTESİ SABAH ON SULARINDA KÜÇÜK BİR KAYIKLA VARMIŞTIK.

İÇİM ÜRPERTİLERLE DOLMUŞTU AMA, OLAN OLMUŞTU BİR KERE... HAKİKATEN, ARKADAŞLARDAN BİRİ VAZİYETİ ANLATINCA, VALİ HEMEN KABUL ETTİ.

KABUL SALONUNA GİDİNCEYE KADAR, ETRAFIMIZDAKİ MUHAFIZLARIN VE HİZMETKÂRLARIN SOĞUK SESSİZLİĞİ ADETA KANIMI DONDURMUŞTU...

-DEVAMI VAR-

BİRİSİNİN ANNESİ TURSİL KULLANMAMIŞ

"Dışarıda yaprağın bile kımıldamadığı bunaltıcı bir günde Ayten ile Zeynep bize geldiler. Henüz emekleme çağında olan çocuklarını da getirmişlerdi. Oynarken terlemelerini önlemek için iki minik yavruyu anneleri yarı çıplak bıraktı. Her ikisinin de titiz olduğunu bildiğim arkadaşlarımdan Zeynep'in çocuğunun üstündekilerin daha beyaz olması dikkatimi çekti. Lâf arasında ağızlarını arıyarak sırrı keşfettim. Zeynep daima Tursil kullanırmış."

Etrafınıza bakınız... Tursil kullanan aileler derhal belli olur.

Tursil bütün tecrübeli ev hanımlarının kullandığı saf sabun tozudur. Tursil'le yıkanan çamaşırlar yıpranmaz ve mis gibi kokar. Tursil elleri bozmaz. Az Tursil çok iş görür. İşte bu yüzden Tursil diğer bütün markaların toplamından fazla satılır.

TURSİL gözle farkedilecek derecede daha beyaz yıkar

TURSİL şimdi daha zarif kutularda satılıyor

(Manajans: 1227—213)

ŞANSLI ADAM!

— Ne kadar da şanslısınız! Üç tane isminiz var mösyö. Halbuki benim sadece bir tane. Belki buna sebep çok kalabalık bir ailenin en küçük çocuğu oluşumdur. Ama en büyük ağabeyimin tam dört tane ismi, en küçük ablamın da bir o kadar var! Ötekilerin hepsine üçer tane güzel güzel isimler takmışlar. Ben sekiz kardeşten sonra dünyaya gelmişim. Herhalde annemle babamın isim bulacağız diye kafaları iyice yorulmuş. Yanılmıyorsam, bana gelinceye kadar 26 tane isim koymuşlar az iş mi? Bana da çirkin, mirkin üç tane isim taksalardı ya!... Ah! İtalya'da bu mesele öyle kolay ki... Her an yenisi yaratılabiliyor! Meselâ son harbde isimleri Firmato olan birçok genç tanıdımdı. O zamanlar orduya gelen bütün tamimlerin altında şöyle bir yazı göze çarpardı. «Firmato Graziani» bu «İmza Graziani» demekti. Ama herkesin aklına Firmoto'nun bir mareşal adı olabileceği gelirdi. Halbuki Libya savaşında bütün Firmoto'lar geri kaçan askerlerin en önündeydiler... Romalılar da bu konuda çok pratiktiler doğrusu! Kafalarını hiç de fazla yormuyorlardı. Müzisyenin senfonilerine numara koyduğu gibi, onlar da çocuklarını numaralıyorlardı: Meseleâ meşhur Septime Sévère, Sévère ailesinin 7. ferdiydi. Octave César ise, gamın sekizinci notasıydı. Bu duruma göre en büyük erkek kardeşimin adı «Primo» benimkinin de «Nono» olmalı!

Bu isimler çok samimî oluyor! Canım, zaten şatafata ne lüzum var? Bilirsiniz Fransa'da isim kıtlığı vardır! Annem, babam ilerisini düşünmeden hareket etmişler, sıra bana gelince de bir tek isimle paçalarını kurtarmışlar. O da ola ola tek heceli: Luc! Hiç olmazsa dünyaya gelince anneniz babanız sizin için kafalarını yormuşlar. Belki de ilk çocuklarıydınız?

— Hayır, ne ilk, ne de son!

— Benim de demin söylemek istediğim oydu. Tek çocuksunuz galiba zaten size gösterilen özel muameleden belli. Birçok isim arasından en güzellerine sahipsiniz.

— Ben de buna inanmak isterdim mösyö, ama benim ne annem ne de babam var!

— Özür dilerim! Sizi pek iyi anlayamadım. Herhalde bir anneniz vardı, ve...

— Olabilir ama ben onu tanımadım. Ben terkedilmiş bir çocuğum.

— Özür dilerim.

— Günah değil ki!...

— Tabii, tabii...

— İnsana bir hüzün çöküyor işte! Aslında aile de ne yani? Anneler, babalar çocuklara az mı eziyet ederler, onların hallerinden anlamazlar. Ne var ki onlar ben şu adamın oğluyum diyebilirler.

Okulda çocuklar bana anne veya babalarından bahsettiklerinde hep kendimi çıplak, gökyüzünden zembille inmiş zannederdim... Hiç annesi, babası olmamak izzetinefisli bir çocuk için ne kadar zordur bilemezsiniz! Ben de bunu telâfi için yalana başvurdum. Babam uzun seferlere çıkan bir kaptandı, ve seyahatin birinde fırtınaya tutulmuş kurtulamamıştı. Annem ise Paris'te büyük bir kahvede kasiyerdi.

Büyüdüğüm kasabada bardak çanak satan, çok ışıklı büyük bir dükkân vardı. Ayna kaplı duvarların önüne otomatik bir kasa konmuş, arkasına da soluk benizli, uzun saçlı bir kadın oturmuştu. Hep tebessüm eder, selâm verirdi. O zamanlar, dünyada ondan daha güzel bir kadın bulunacağına bir türlü inanmazdım. Sokaktan, onu ışıklı dükkânın içinde saatlerce seyrettiğim olurdu... Bunun için de annemi büyük bir kahvenin kasiyeri yapmış çıkmıştım.

Dahası var, terkedilmiş bir çocuğun hiçbir yakını yoktur. Nereye gitsem hemen kimsesizliğim yüzüme vurulur. «Zavallı yavru!» diye. Bunu duya duya hep yere bakar oldum. Gördüğünüz gibi mösyö, eğlenmeği çok sevdiğim halde üstümde hep matemli hali var. Öyle ki şu üç ismimin mevcudiyetinden bile memnuniyet getiremiyorum!

— Sizden sadece...

— Anladım, ama önce beni nasıl bulduklarını anlatayım.

Buradan pek uzakta değil, Lyon'a giderken mayıs ayında... Bahçelerde otlar çok büyümüş, öyle ki, ağaçların dipleri görünmüyormuş. Sabahın o saatinde yoldan bisikletle işlerine giden işçilerden başka geçen yokmuş. Ortalık sessiz olduğu için ağlamamı duymuşlar. Bir grup kiremit işçisi durup dinlemişler, ve dibinde yattığım elma ağacına doğru yürümüşler. Beni bir demir kutu içinde, güzel örtüler, başımda dantelli şapka boynumda bir Meryem Ana kolyesiyle bulmuşlar... Üzerinde PLM yazan beşiğimden almışlar, kutuya âletlerini koymuşlar; adamlardan biri onu koltuğunun altına sıkıştırmış, bir tanesi de beni kucağına alıp agucuk yapmış. Sonra onlarla fabrikaya gitmişim. Kiremitçi ustası, bir çocuğu, köpekten daha aşağı telâkki eden cinstenmiş. Ama beni arabasına alıp şehre götürmüş ve başlamış bana bir isim aramağa... Ama ne zormuş. Tanımadığı birisine isim koymak...

Neyseki kasa üzerindeki PLM harfleriyle pek yakındaymış ve beni bildiğiniz gibi Paul Louis Martin diye vaftiz etmişler. Elma ağacının dibinde buldukları için de soyadıma «Elma ağacı» mânasına gelen «Pommier» deyip işin içinden çıkmışlar!

Ama şikâyet etmiyorum. Çünkü üç tane ismim var baba olarak da bir elma ağacı, hiç de fena değil!...

Çeviren: Tomris Seçgir

PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS

PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS PHILIPS

A 1130

Sevdiğiniz orkestranın en sadık sözcüsü PHILIPS Elektrogramofon ve pikapları

PHILIPS

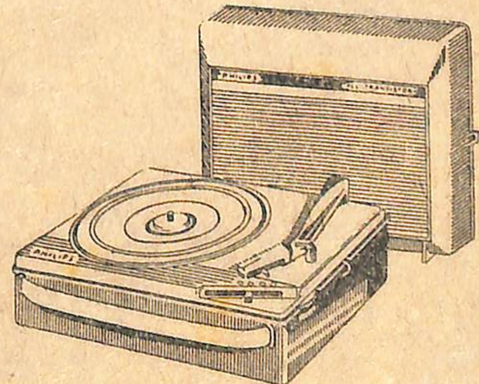
Pikaplar:

Pilli: TL. 315,–

Ceryanlı: TL. 295,–

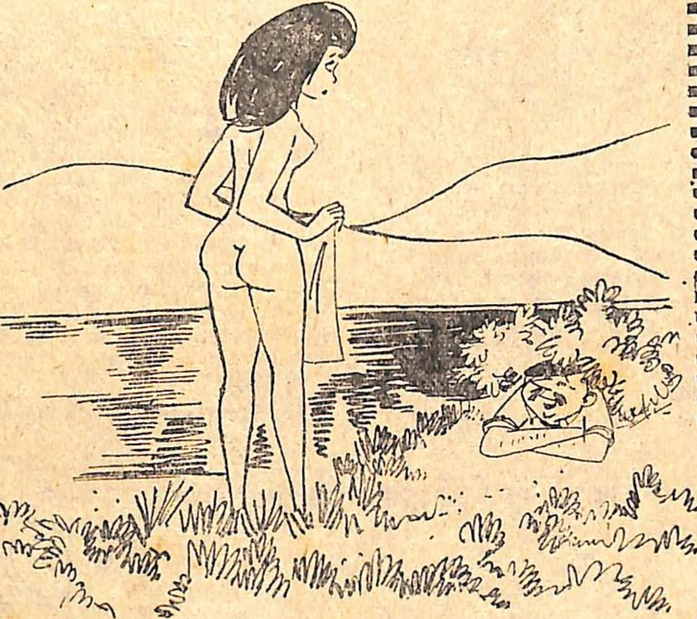

Elektrogramofon: TL. 490,–

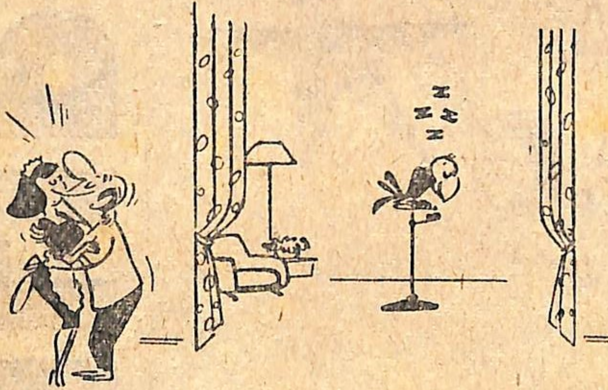
Bütün Philips bayilerinde ve büyük mağazalarda görüp tecrübe edebilirsiniz.

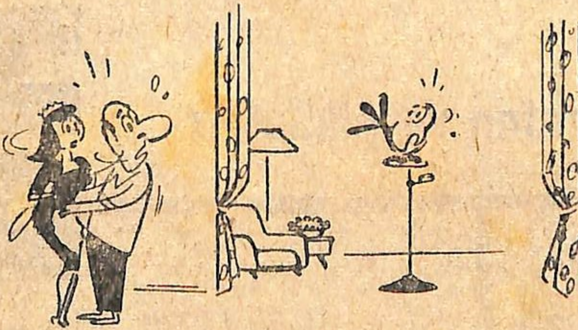
(Reklâmcılık: 3507—211)

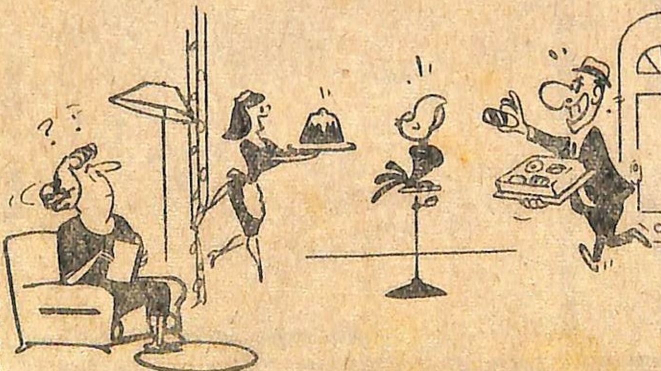
Dünya Karikatürleri

—NE ARIYORSUNUZ BURADA ?..
—EŞEĞİMİ KAYBETTİM BAYAN...
GÖRDÜNÜZ MÜ ?..

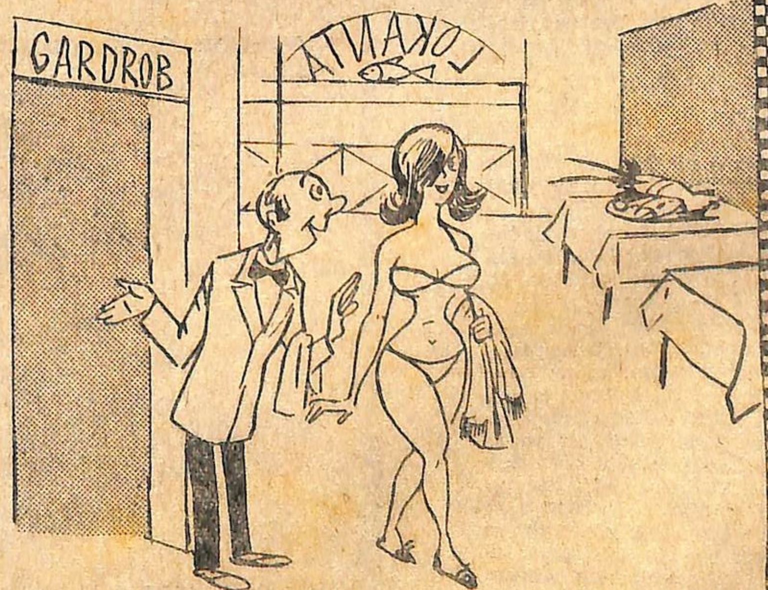
—KUZUM, BU HAYVAN SEVGİSİ
DE NERDEN ÇIKTI ?..

—HEM EHLİYETİNİZ YOK, HEM DE YOLLARI
BİLMİYORUM DİYORSUNUZ... EN İYİSİ
BEN SİZİNLE GELEYİM...

—BU MEVSİM PEK İYİ GEÇECEĞE BEN-
ZEMİYOR. BİR YANDAN YAĞMUR, BİR
YANDAN ANNEN !..

—MATMAZEL, GARDROBA BIRAKILACAK
BİRŞEYİNİZ YOK MU ?..

Ziraat Bankasındaki tasarruflarınız

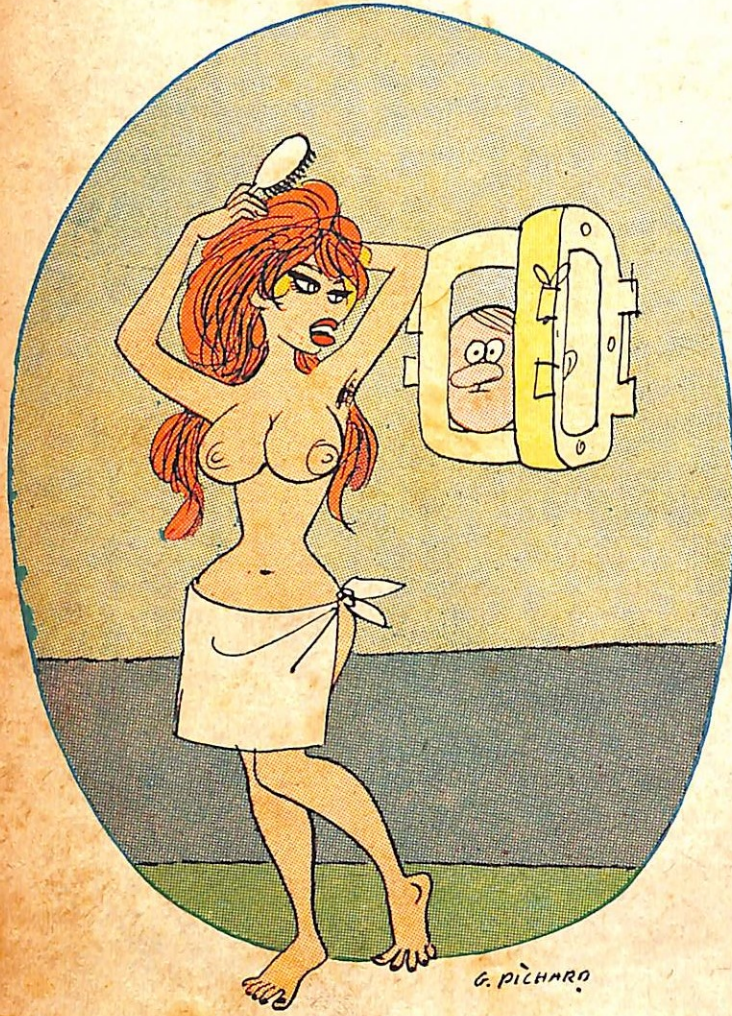
istikbalinizi sağlıyacak

huzur verecektir

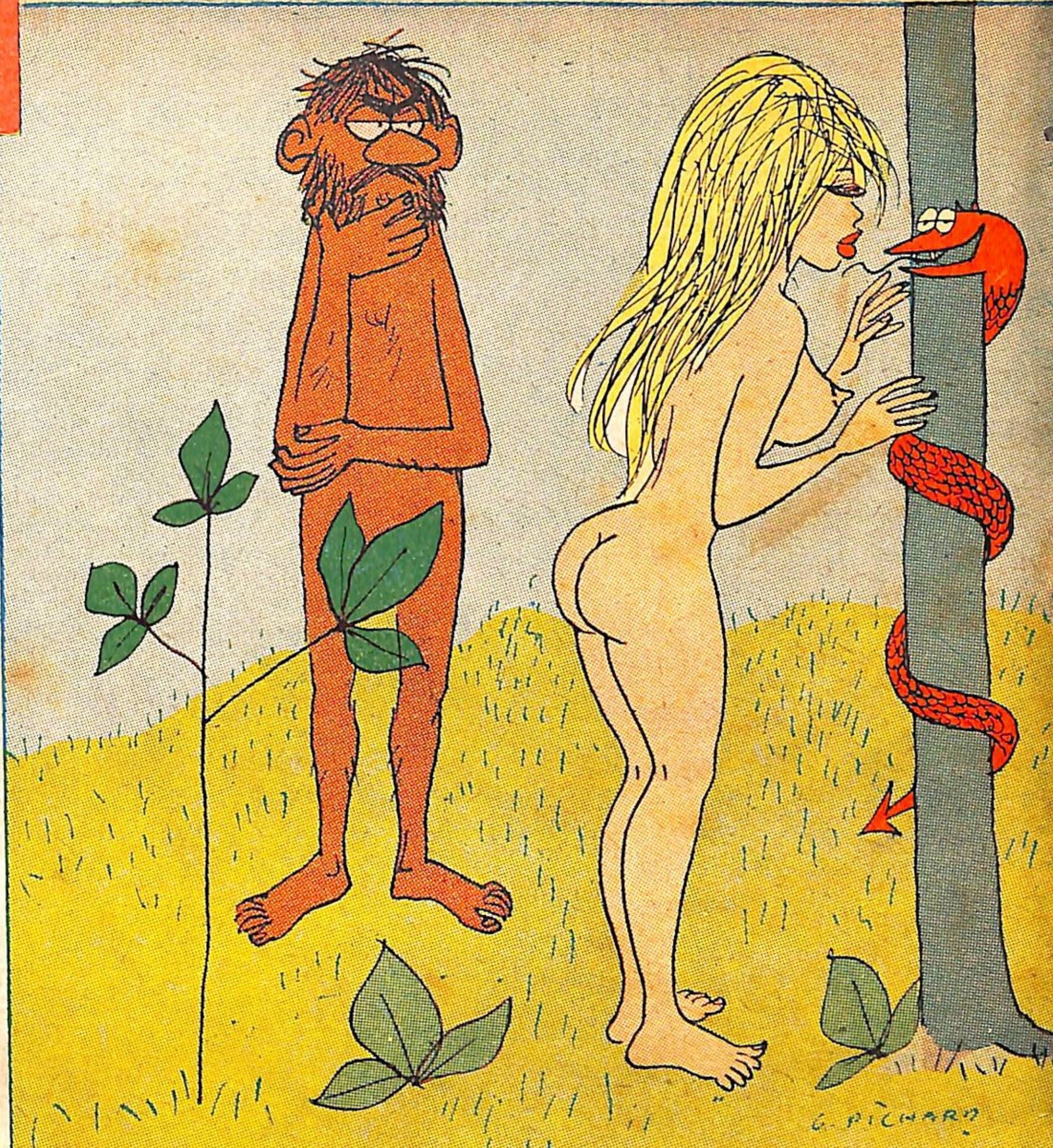
T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basım: 2905—215)

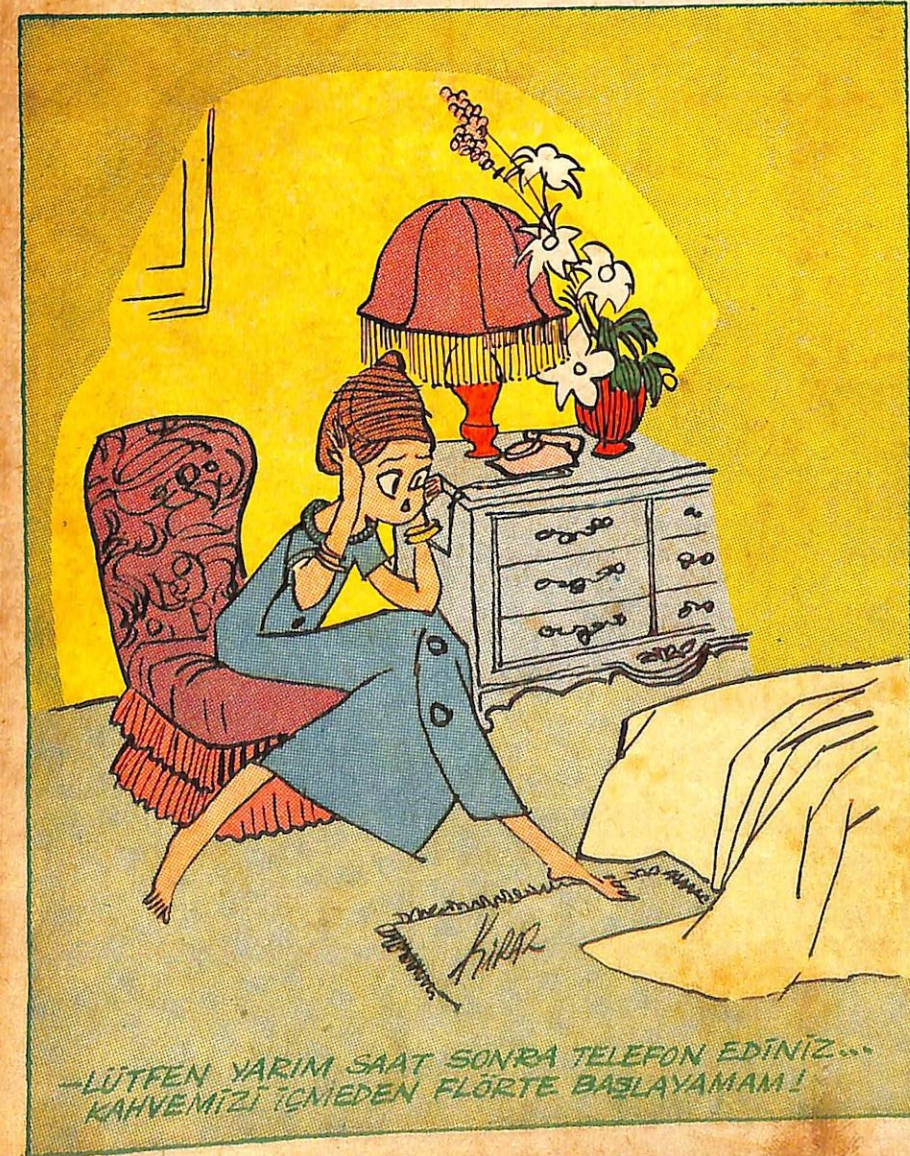
Akbaba

—AL BİR DELİ DAHA !.. AYOL NE BAKIYORSUN, HİÇ SAÇINI TARAYAN KADIN GÖRMEDİN Mİ ?..

—HAYDİ BENİM CANIM, BİR ELMA BUL DA GETİR: BİZİM ADEMLE HAVVA OLDUĞUMUZU ANLASIN!

—LÜTFEN YARIM SAAT SONRA TELEFON EDİNİZ... KAHVEMİZİ İÇMEDEN FLÖRTE BAŞLAYAMAM!

—NİYE BERABER GİTMEDİN?
—YANINDA ÇOK SOLUK KALIYORUM!